

Viata studenteasca

REVISTA A ASOCIAȚIILOR STUDENȚILOR DIN REPUBLICA SOCIALISTA ROMANIA

12 PAGINI • 0,50 LEI • ANUL XII • NR. 9 (218) • SIMBATA 4.III.1967

STUDENTIA — VIRSTA FORMĂRII MARILOR RĂSPUNDERI SOCIALE

Intrunită la începutul celui de-al doilea an al cincinalului, într-o perioadă de uriaș avânt creat de generat de înfăptuirea victorioasă a programului vast elaborat de Congresul al IX-lea al partidului, a VI-a Conferință a U.A.S.R. a avut nobila misiune de a integra bilanțul studențimii în această fericită confluență a propășirii țării. Momentul a coincis și cu împlinirea unui deceniu de activitate a asociațiilor studențești, eveniment cărui i s-a acordat o deosebită atenție.

În acest deceniu de activitate — a spus secretarul general al Comitetului Central al Partidului Comunist Român, tovarășul Nicolae Ceaușescu, în cuvântarea rostită la Conferință — Uniunea Asociațiilor Studenților din România și-a dovedit pe deplin utilitatea, și-a îndeplinit cu cinste menirea de organizație revoluționară a studenților.

Nicolae STOIAN

(Continuare în pag. a IV-a)

Biblioteca Centrală
Regională
Hunedoara-Deva

PRINOS — Desen de Stefănuță SABIN

Estudiantina

Ne pîndește primăvara, fată frumoasă. Tu ești ca liniștea ei așternută peste un riu de putere și miere, de bunătate și arbori cu fructe amare și dulci. Alergăm, alergăm și e un soare puternic cît doi sori; te aștept și abea acum văd că în ochii tăi cresc cîmpile scurte de sub dealurile Argeșului și din creștetul tău se lasă apă noptatecă peste malurile umerilor. Alergăm, alergăm; pînă acum n-am văzut puterea ta cum strigi la porțile auzului și văzului meu; e o zi de minune și har care coboară în voi și vă face să amețiți oamenii pe străzi. Zi de martie care umple tot anul — iarna tranda-

firii-s mai roșii, primăvara pot inunda un milion de miini tinere, vara pot odihni tremurul părului sau tresări lingă inimă, toamna...

...Iarna ca o coadă de vulpe albă trecu peste stelele lumii. Veneci fără să mă vezi; te știam la toate turnurile cu ceasuri, lingă toate palatele. Tu erai liniștea celui de miine. Mă odihneai cu lumina ta și treaz mă-nălțam să mă pot bucura. Treceai îmbrăcată în verdele crud al coranelor firii. Nici o podoabă nu-mi putea atîrna de inimă ca numele tău, nici vorbele apăsate, nici ceasu-odihnirii; boiul tău se-nstăpînise în mine, m-aplecăm să îți spun: „Ea trecu pe lingă numele meu, se grăbi pe drum și-ncepu să rîdă. Mi-atinsei mîinile de mijlocul ei și-n arbori se auzi o chemare de cuiburi și aripi, de muguri și soare. Ne pîndește primăvara, fată frumoasă... Era dimineața, porțile facultății deschise; ascultam un vals liniștitor: „E martie-mi spui: ascultă valsul — e ESTUDIAN-TINA”.

Dumitru M. ION

PRACTICĂ ÎN ASALT

În urma unor sesizări ale studenților Institutului politehnic din București, privind condițiile materiale care li se oferă, în perioada practicii de diplomă am cerut explicații tovarășului VALERIU POPESCU, secretar tehnic al comisiei de practică a institutului. Am aflat că unele întreprinderi la care studenții au fost repartizați de comisie pentru efectuarea practicii de diplomă refuză să acorde acestora cazarea și masa. Aceasta a dus la decalarea perioadei de practică în funcție de zilele în care întreprinderile respective pot crea aceste condiții. Așadar, în loc de 1-28 martie, studenții vor trebui să-și realizeze proiectele de diplomă în asalt, în numai 10 zile (23 martie - 3 aprilie), perioadă în care, prin plecarea în vacanță a elevilor școlilor profesionale, li se vor putea oferi cazare și masă.

Asemenea situații au creat Combinatul siderurgic Reșița și U.M. Bacău aparținând Ministerului Metalurgiei, Uzinele „Progresul” Brăila și U.C.M. Reșița aparținând de Ministerul Construcțiilor de Mașini, Combinatul petrochimic Ploiești și „Dero” Ploiești ale Ministerului Industriei Chimice, Uzinele de reparații Roșiori Iutelte de Consiliu Superior al Agriculturii.

Solicităm pe această cale atenția forurilor vizate, care trebuie să ia de urgență măsurile necesare pentru asigurarea unor condiții satisfăcătoare viitorilor ingineri în perioada practicii de diplomă, având în vedere importanța acordată actualmente practicii în producție.

CINE E PREȘEDINTELE ?

Am adresat această întrebare unui număr de 20 de studenți din anii întâi, doi și trei ai tuturor facultăților Institutului pedagogic din Bacău. De la toți am primit drept răspuns o bișuală incoerentă sau o sugestivă ridicare din umeri.

Îl căutam pe președintele C.A.S. din institut și studenții mă trimiteau de la unul la altul, ca pe o minge, pedepsindu-mi, cu neștiința lor, curiozitatea. Unii spuneau că e blond, alții zâmbeau candid : care președinte ? Noi simțim în anul trei, nu mai avem treabă cu asociația. Cățiva studenți din anul întâi mi-au spus că, în calitate de „boboci”, n-aveau cum să-l cunoască pe tovarășul președinte. Toată nădejdea îmi rămânea, prin urmare, la anul II.

Rătăcind pe culoarele institutului am întâlnit în cele din urmă pe studenta Nuța Drăgan, din anul II Științe naturale, grație căreia am aflat că președintele C.A.S., asistentul Petre Prejban, este plecat la București pentru specializare, iar atribuțiile sale le îndeplinește Valerian Ciubotaru, șeful comisiei profesionale.

Plecaser la Bacău să scriu despre activitatea unui președinte, despre felul cum muncește cu studenții, despre modul în care rezolvă problemele de asociație. Iată însă că între 27 octombrie 1966, data alegerilor pe institut, și 5 ianuarie 1967, când a plecat la București, tovarășul Prejban s-a făcut cunoscut, după un calcul simplu, abia de 5 la sută din studenți.

Și pot spune că am avut noroc cu tovarășa Drăgan. În lipsa ei, la sfârșitul acestui articol ați fi citit probabil : „răspunsul în numărul viitor !”.

Ovidiu PAUN

„Mărțișor”

teatral

Casa de cultură a studenților din București ne-a promis în această primăvară un mărțișor original : mult așteptatul „teatru studentesc”. I-am solicitat, de aceea, tovarășului Spiridon Cojocaru, regizorul și principalul animator al viitorului teatru-studio câteva cuvinte despre planurile și speranțele cu care s-a pornit la drum.

— Principalul scop al înființării studioului de teatru studentesc ține de necesitatea de a scoate mișcarea teatrală studentescă dintr-o anumită platitudine, în discordanță cu atributele vârstei exuberante, pline de entuziasm.

Sala studioului nostru va găzdui, sperăm, spectacole interesante, depășind nivelul unor simple înscenări — mai mult sau mai puțin concrete — ale unor texte dramatice.

— Cine vor fi interpreții viitoarelor spectacole ?

— Studenții — membri ai colectivului nostru sau ai altor colective din centrul universitar — și chiar colective întregi care-și propun încercări interesante. Intenționăm să intensificăm colaborarea cu unii actori profesioniști — tineri absolvenți — care să joace alături de studenții-amatori. De asemenea, sperăm într-o colaborare permanentă și fructuoasă cu studenții Institutului de teatru, care să aducă pe mica noastră scenă nu numai spectacole finite, ci și exerciții compuse de pantomimă și mișcare scenică, încercări inedite ale claselor de regie, fragmente din dramaturgia clasică și contemporană pregătite pentru examene.

— Activitatea studioului dv. se va limita la prezentarea unor experimente teatrale în fața

unui public restrâns ?

— Nicidecum. Una din cele 3 zile rezervate săptămânal programului studioului nostru va fi consacrată unor expuneri teoretice de istorie și problematică a teatrului modern românesc și universal, susținute de profesori și specialiști — expuneri ilustrate cu exemplificări practice prezentate de colectivul nostru de interpreți.

tură și Institutului de artă teatrală și cinematografică din centrul universitar București ne-a adus într-un suflet miercuri în Calea Plevnei la „DESCHIDEREA FESTIVĂ A TEATRULUI STUDENȚESC”. Pe noi, ca și pe o seamă de artiști ai poporului și artiști emeriți, cadre didactice ale institutului, prestigioși critici tea-

ci decât cuvântul DILETANTISM ; prin urmare, exact de ceea ce vroiam să seapăm !

Nu vom relua o demonstrație despre teatrul studentesc și despre menirea lui : am făcut-o acum cităva vreme și considerăm că nu-i cazul să revenim cu explicații suplimentare. E destul dacă afirmăm că între acele idei și ceea ce am văzut la Casa de cultură la 1 martie e o diferență de la cer la pământ. Însă asupra altui aspect vrem să ne oprim. Un colectiv de neinițiat a prins din zbor vorbele „teatru studentesc” fără a le înțelege sensul și fără a-și da seama de implicațiile unui atare act. Le-au lipit pe un afiș vechi și au așteptat aplauze ! Majoritatea celor prezenți în sală au realizat la adevărate proporții situația ; mai puțini n-au priceput nimic. În loc să trezim interesul, să sporim entuziasmul studenților, să-i atragem spre acest lăcaș de cultură și să le educăm gustul estetic, i-am îndepărtat și mai mult, le-am smuls zîmbete de compasiune...

Să fim bine înțeleși : nu vrem să estompăm elanul unor studenți dornici să realizeze lucruri deosebite. Criticile pe care le adresăm se referă la prîpa în care a fost pregătit acest început. Iar nemulțumirea constă în faptul că prin atari pseudoreprezentării se compromit ideile de la care s-a pornit. Concluzia ? E necesar să se muncească cu seriozitate spre a se dobîndi ce nu s-a cîștigat.

A. E.

Preconizăm și instituirea unui sistem de discuții cu publicul asupra celor prezentate. Spectacolele pe care le vom considera împlinite le vom prezenta și în sala mare a casei de cultură.

...Iată ce și-au propus organizatorii teatrului studentesc să facă, iată ce proiecte și speranțe au împărtășit ei colaboratoarei noastre NICOLETA TOIA. Iată însă mai jos și ce se poate spune după spectacolul inaugural...

La pomul lăudat...

Invitația comună a Uniunii asociațiilor studenților, Casei de cul-

trali, reporteri, fotoreporterii ai ziarelor centrale și ai studioului de televiziune, public studentesc.

Venisem plini de speranțe — în sfârșit, o idee mai veche prindea viață.

A bătut gongul, scurt și strident, ne-am ocupat locurile în tăcânitul aparatelor de fotografiat și biziții celor de filmat...

Și a urmat lovitura de teatru : spectacolele „Millo director” și „Florin și Florica” de Vasile Alecsandri. Unul mai neizbutit decât celălalt, unul mai plictisitor decât celălalt. Două producții insignifiante cărora, cu oricâtă bunăvoință ai avea, nu poți să le apli-

Atunci când ți s-a dezlegat șiretul de la pantof și când ești un nonconformist, nu ții seama că te afli în plin centrul Capitalei și ca să nu te apleci prea mult folosești vitrina cofetăriei „Cismigiu” pentru a oglindi, alături de mîinile care fac nodul, lipsa unui elementar bun simț.

Poate în fotografia din stînga studenții Institutului de construcții din București vor recunoaște un coleg, a cărui discreție l-a împiedicat să ne destăinuie identitatea...

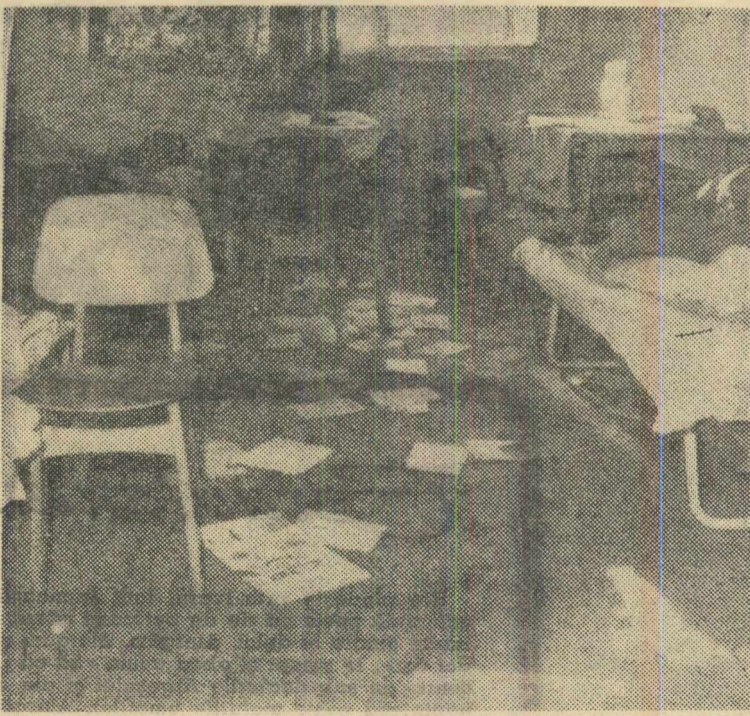
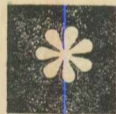
★

„Dacă ne e îngăduit să folosim exemple mărețe în fața unor lucruri mărunte, aceasta era înfățișarea Troiei când a fost cucerită”, scrie nemuritorul Ovidiu în „Metamorfoze”.

Ne îngăduim și noi să utilizăm acest vers ilustru pentru a... ilustra prin cuvinte fotografia din dreapta. „Acheii” sînt în cazul de

față Ion Veliciu, Constantin Vilcu, Ion Păunescu, Marin Străianu și Dumitru Preda, studenți în anul IV la Facultatea de agricultură a Universității

craiovene, iar „Troia” este camera 42 din căminul facultății sus amintite, cameră pe care, plecînd în vacanță, au părăsit-o în starea în care o vedeți.

DOCTORUL CU ȘARETA

Viața la țară

A venit la Nișcov pe data de 5 ianuarie 1965. Aflase de la raion că satul nu este electrificat și din „prima de instalare” și-a cumpărat un aparat de radio cu tranzistori. Mi-a spus că i-a părut bine că a sosit iarna, fiindcă a avut prilejul să dea piept încă de la început cu toate greutățile satului. Le-a privit pe toate dintr-odată. Apoi cu răbdare și tutun a luat măsurii. Prima a fost, bineînțeles, aparatul de radio.

— Am încercat să amortizez „șocul” trecerii de la un mod de viață la altul, amena-

— In după-amiezele de mai, când rămân în livada dispensarului culcat în iarbă, când mă deschei la cămașă — îmi place să stau așa, cu ochii închiși — parcă uit de mine...

Când e arșiță, înhamă calul la șaretă, iese afară din sat și merge de-a lungul Buzăului să facă plajă. A găsit o limbă de nisip, ascunsă după niște răchită. Nu uită să ia cu el și o carte.

Singurătate în doi ?

I-a scris Michaela să vină și ea la Nișcov. Ea și-a făcut transferul la școala din sat

dacă ținem cont că numai 30—40 sint dintre cele... uzuale.

Cu ajutorul unei surori a pus la punct fișele personale ale fiecărui om din circumscripția sa.

— In felul acesta am situația exactă a fiecărui cetățean. Nu de dragul birocrației. Imi este mai ușor să depistez boala, avind în față cazierul pacientului meu. Imi spune că un medic de circumscripție rurală trebuie să suplinească lipsa unui laborator, a unei secții de radiologie care i-ar certifica imediat diagnosticul, cu o analiză minuțioasă a semnelor clinice. In cazul acesta, cel mai neînsemnat fapt e de o importanță nebănuită. Ori-când poate să limiteze permanenta incertitudine în care se zbate medicul fără probe de laborator.

Imi mărturisesc amărăciunea că un medic de țară nu are posibilitatea să trateze un caz „frumos”. Cazurile grave sint trimise la oraș, din aceeași lipsă de utilaj medical complet. Medicul de țară rămîne un filtru pentru instituțiile spitalicești orășenești.

Circumscripția sa cuprinde trei sate: Vernești, Cîndești și Nișcov. Cînd e nevoit să dea asistență la domiciliu, doctorul Garabagiu se urcă în șaretă și străbate kilometri întregi pentru a sta la patul unui om suferind.

Fiindcă am văzut în biblioteca sa cartea lui Flaubert, mi-am adus aminte de Charles Bovary și de șaretă sa. A zîmbit.

— Da... Charles Bovary... Poate...

Cît timp te poți îndoi...

A intrat în ultimul an de stagiu. Se pregătește să se specializeze în cardiologie. Probabil că se va prezenta la examen în 1968. Pentru asta știe însă că trebuie să se pună la punct cu toată medicina internă și mai ales cu ultimele cercetări. De aceea nu m-am mirat că pe cele mai multe cărți de specialitate anul cînd au fost editate era 1966.

Seara, la lumina lămpii, doctorul Garabagiu redevine student. L-am întrebât dacă profesînd într-o circumscripție de țară există pericolul rutinării. Mi-a răspuns categoric :

— Cît timp te poți îndoi — și în cariera de medic trebuie să te îndoiești întotdeauna — nu te pîndește nici un pericol. Excluz.

Crede în meseria lui și mai crede că nici o altă profesie nu i s-ar potrivi mai bine.

— Am îmbrăcat o haină care îmi vine de minune...

Copilul pe care îl așteaptă va fi desigur tot medic !

La geamul vagonului mai bănuiam apa Nișcovului, strecurîndu-se uleioasă printre murlile zdrențuite. M-am despărțit de acest om cu părere de rău. Știam că pagina albă mă va chinui. Oricum, nu va fi ușor să scriu despre „un om ca toți oamenii”. Și, totuși, cum voi scrie despre el ?...

Mircea ICHIM

MICROINTERVIUL
Săptămîinii
CU :

Prof. arh.

ASCANIO DAMIAN

Danu.

— In ambianța școlii superioare, de permanentă înnoire intelectuală, elementul de șoc socotesc a fi dialogul profesor-student.

Din inducția reciprocă de idei, mijlocită prin obiectul anume al introspecției științifice sau artistice, se detașează, uneori mai puțin definită, dar nu mai puțin importantă, părerea pe care profesor și student, fiecare la rîndul său, și-o formează despre celălalt.

In școala noastră există condiții și sint promovate asemenea relații care particularizează această cunoaștere. In atelier, profesorul nu stă la catedră, ci lingă planșeta studentului și această apropiere alimentează sentimentul de colegialitate, de colaborare profesională. Noi nu impunem studenților modalități stricte de rezolvare, ci doar le sugerăm și-i încurajăm să și le susțină pe cele proprii, dacă rațiunea și experiența practică nu le contrazic. Și nu le pot contrazice cînd sint izvorite dintr-o largă informare, dintr-o atitudine de cercetare și permanentă confruntare în meserie.

De aceea și cred că, apreciîndu-ne într-un fel sau altul, studenții pot fi și sint destul de obiectivi.

— Pot ei oare să reproșeze ceva profesorilor ?

— Uneori sint îndreptățiti să o facă : dacă lecțiile predate nu reușesc să evidențieze esența, diluîndu-se în amănunte, dacă sint monotone și de aceea formale ; dacă profesorul pare că nu le observă greșelile sau ezită să și formuleze o opinie proprie in problemele actualității.

— In ce domeniu considerați că se afirmă cea mai viguroasă pleiadă de tineri intelectuali ?

— Cred că fiecare domeniu are printre tineri, dacă nu încă mari certitudini, in orice caz mari speranțe.

In fiecare an absojvă Institutul de arhitectură tineri care prin capacitatea de cuprindere și spiritul critic profesional se disting net la locul de muncă, depășînd adeseori pe colegii lor mai vîrstnici. Sint studenți care, dincolo de valoarea profesorilor, dincolo de condițiile materiale, reușesc să se detașeze in mod excepțional. In meseria noastră aceștia sint considerați oameni talentați. Dar talentul lor a fost cultivat prin muncă. In jurul lor se află însă și alții, poate cu nu mai puține calități. Aceștia însă nu știu că talentul nu numai că se cultivă prin muncă, dar se și descoperă prin muncă.

— Dacă ați fi luat cuvîntul la Conferința U.A.S.R., care a avut loc recent, ce ați fi recomandat studenților ?

— Tuturor le-aș fi spus că o primă condiție ce trebuie îndeplinită este a fi activ, a fi prezent in actualitatea socială, a fi bine informat și perspicace in meserie. Le-aș fi spus că societatea ne cere exprimarea clară și răspicată a unei opinii. Aceasta devine posibilă prin cunoașterea profundă a tot ceea ce ne inconjoară, prin confruntare și prin acumulare critică.

Le-aș fi spus, in consecință, că pentru noi, profesorii, nu există o sarcină mai dificilă și o satisfacție mai deplină decît aceea de a forma pentru societate și pentru profesiune oameni de opinie.

Georgeta RUȚA

Examene
in amfiteatrul
patriei

îindu-mi mai întii un cămin cu nimic mai prejos față de acela în care am locuit...

Dispensarul la care trebuia să lucreze are o clădire alăturată destinată personalului său. Doctorul Dan Garabagiu și-a ocupat camera și in scurt timp a mobilat-o : un birou, bibliotecă, șifonier, două fotolii etc. Incepătul a fost greu... Două săptămîni de zile a mîncat numai conserve. Dar mai ales suferea de singurătate. Soția rămăsese în București, la părinții lui. Oamenii din sat il priveau cu puțină neîncredere — încă le era străin.

Dar curînd gheața s-a spart. O dată, o femeie, după ce s-a dus la punctul farmaceutic, a ciocănit iarăși la ușa cabinetului :

— Mai e ceva ?

Femeia la început s-a codit, apoi i-a spus :

— Păi să vedeți, dom' doctor... Eu am un băiat. Termină în vară școala aici in sat și nu știu ce să fac cu el...

— Dă-l la școală la oraș...

— Da, da' nu știu la ce școală...

Au stat ei și s-au chibzuit ; femeia l-a întrebat cum și ce fel și pînă la urmă au hotărît să-l trimită la liceul pedagogic.

Se imprimăvara și satul îi devenea din ce în ce mai apropiat. Așezat la poalele unor dealuri împădurite, scaldate de apele Buzăului și ale Nișcovului, cu ulițele nădușînd sub umbra nucilor înalți cît casa, cu oameni harrici și cumsecade, acest sat începea să-i releve alte dimensiuni ale vieții, il ajuta să descopere niște legături uitate, pe care părinții lui, desigur, le-au avut de mult, in adolescență. cu acest pămînt, cu această lume pe care el n-o cunoscuse niciodată.

(e profesoară de educație fizică) imediat ce Dan i-a propus.

— Intr-un sat, viața e mai ușoară in doi. Avînd un om de aceeași... „talie”, mai ai cu cine schimba o vorbă.

Michaela a făcut abonamente la Gazeta literară, Luceafărul, Contemporanul. Angajau dispute pe marginea unei poezii de Nichita Stănescu, citeau amîndoi același roman. (Dan citește mai încet și Michaela trebuie să aștepte pînă termină pagina). Cînd s-a pus problema unui copil, au existat discuții in privința numelui. Dacă e băiat ?... Dacă e fată ?...

De curînd Dan a rămas iarăși singur. Michaela a plecat la București. Trebuie să nască. De două zile nu-i trimisese nici o știre. M-a rugat să-i transmit eu la telefon că e neliniștit. Vrea vești.

In bibliotecă —

„Madame Bovary”

A vizitat dispensarul din prima zi. Și-a dat seama că mai erau multe de făcut și s-a „înhamat” la treabă. A amenajat, lingă cabinetul său, într-o cameră alăturată, un cabinet de pediatrie. A reorganizat și punctul farmaceutic. Acum e dotat cu peste o sută treizeci de specialități farmaceutice. Mi-a explicat că această cifră e destul de mare,

STUDENTIA — VIRSTA FORMĂRII MARILOR RĂSPUNDERI SOCIALE

(Urmare din pag. 1)

Realizările ultimilor doi ani din acest fructuos deceniu confirmă pe deplin prețuirea de care se bucură organizația studențimii din partea conducerii partidului și statului nostru, prestigiul pe care și l-a câștigat în viața universitară.

Faptul că cei mai mulți dintre absolvenții școlii superioare activează cu succes ca ingineri, cercetători, profesori, economiști, ca și rezultatele laudabile obținute la finele fiecărei an universitar de discipolii mereu tinerei Alma mater vin să ne întărească convingerea că asociațiile studențești sînt capabile să-și aducă o contribuție și mai substanțială în importantul domeniu al formării noilor generații de intelectuali ai patriei socialiste.

Eforturile materiale pe care societatea socialistă, întregul popor le face în domeniul învățămîntului pun în relief nu numai climatul prielnic în care le este dat noilor generații să trăiască și să-și realizeze năzuințele, ci, în același timp, și răspunderea care revine tinerilor fii ai țării față de destinele națiunii române, socialiste, față de înflorirea ei pe toate planurile civilizației moderne.

Polarizate de această lungime de undă a pregătirii temeinice pentru viitoarea profesie, atît documentele prezentate conferinței cît și dezbaterile ce le-au suscitat au dat un înțeles mai adînc menirii asociațiilor studențești în viața universitară. Înaltul atribut de organizație revoluționară acordat de partid presupune abordarea și rezolvarea problemei formării multilaterale a fiecărui student din punctul de vedere al unei conștiințe răspunderi social-politice. Strădania unanimă pentru calitate ce se depune în fiecare domeniu de activitate impune de pe acum viitorilor specialiști cerințe care, neluate în seamă, se pot solda cu grave repercusiuni. Asociațiile studențești, în activitatea educativă ce o desfășoară, trebuie să pornească de la premisa că membrii lor sînt la o vîrstă hotărîtoare pentru formarea conștiinței îndatoririi sociale și, mai ales, de la situația că pe studenții de azi se contează în îndeplinirea planurilor viitoare ale unităților socialiste ale țării. Cu alte cuvinte, ei sînt de pe acum angrenați în viața socială, studentia fiind parte componentă a acestui amplu proces de realizare ca oameni și cetățeni.

Evident, formarea acestei nestrămătate convingeri a fiecărui student nu se poate realiza, cum nu o dată s-a întîmplat pînă acum, prin acțiuni formale, prin dădăceală și discursuri, ei

printr-o activitate vie, cotidiană, de permanentă confruntare a stadiului pregătirii la cursuri și seminarii, în bibliotecă și laborator, și mai ales în practica nemijlocită a viitoarei profesii, cu răspunderile concrete ce vor sta miine în fața specialiștilor noștri.

În acest context, un asemenea aspect cum este cercetarea științifică studentească nu mai poate fi privit, cum s-a făcut adesea, ca o activitate extrauniversitară, aproape similară manifestărilor destinate petrecerii plăcute a timpului liber. Amploarea pe care a căpătat-o cercetarea științifică în țara noastră, în vederea progresului tehnic și științific al societății românești, reclamă un număr tot mai mare

de cadre bine specializate și cu o vastă cultură.

Un accent deosebit s-a pus în Conferință pe legarea mai strînsă a studiului de practica producției, pe necesitatea ca viitorii specialiști să capete din anii studenției deprinderile exercitării cu succes a profesiei ce și-au ales-o.

Multe dintre neajunsurile semnalate în pregătirea studenților își au izvorul și în unele deficiențe ale conținutului învățămîntului superior, în insuficiența preocupare a Ministerului Învățămîntului pentru perfecționarea și modernizarea acestuia, în formalismul care mai anchilozează unele articulații ale procesului instructiv-educativ. Așa cum în mod îndreptățit s-a cerut

de către studenți, asociațiile lor trebuie să le reprezinte cu fidelitate interesele față de forurile de învățămînt în drept să le asigure o pregătire de calitate pentru muncă și viață.

Înțelegîndu-și îndatoririle ce le revin prin prisma acestei finalități a studiului universitar — calitatea de viitori specialiști — asociațiile trebuie în fapte să combată cu intransigență orice tentație de chiul și superficialitate în pregătire și cu atît mai mult acele manifestări care frizează parazitismul social. Terenul cel mai propice unor atari atitudini înapoiate îl oferă mai ales nerespectarea obligațiilor și disciplinei universitare, comportările lipsite de răspundere, față de care nu întotdeauna se adoptă de către colectivele studențești o poziție combativă.

Munca susținută pentru îndeplinirea de către toți studenții a obligațiilor universitare trebuie să fie împletită în mod armonios cu activitățile educative menite configurării profilului lor politic, moral, spiritual.

Ca și altădată, în cuvîntarea sa, tovarășul Nicolae Ceaușescu a invocat cu înflăcărare pilda strălucită a generațiilor anterioare, începînd cu neuitații luptători de la 1848, oameni ale căror înaintate idealuri patriotice și umaniste s-au identificat cu cele mai înalte aspirații ale poporului.

Urmind aceste glorioase pilde, tinerii intelectuali care se formează astăzi, în plină înflorire socialistă a națiunii, trebuie în mod firesc să întruchieze frumoase virtuți civice și spirituale, să fie demni de tradițiile atît de luminoase statornicite în știința și cultura românească, în însăși conștiința națională.

Studentimea română răspunde de aceea cu tot elanul inimilor și conștiințelor tinere îndemnul plin de dragoste părintească și de grijă pentru viitorul ei adresat de către conducerea partidului și statului nostru prin cuvintele tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretarul general al Comitetului Central:

Tineretului din țara noastră îi sînt deschise toate drumurile spre piscurile cele mai înalte ale științei și culturii. Nu pregețați nimic, dragi tineri, pentru a vă însuși cît mai mult din minunatele cuceriri ale cunoașterii umane. Învățați și pregătiți-vă cu sîrguință pentru activitatea productivă, pentru viață, pentru a vă aduce contribuția la progresul continuu al societății noastre socialiste, la înflorirea științei și culturii naționale, la progresul spiritual universal.

Discuție colegială într-o pauză a lucrărilor Conferinței a VI-a a U.A.S.R.

Convorbire cu Nicolae Irimie, președintele C. U. A. S. București

Un stil de muncă adecvat noilor sarcini

Dezbatînd pe larg munca desfășurată de asociațiile studențești în ultimii doi ani, relevînd succesele obținute și analizînd totodată într-un spirit critic, constructiv, neajunsurile, Conferința a VI-a a U.A.S.R. a stabilit pentru activitatea de viitor sarcini și obiective de seamă. Dintre acestea, de o deosebită importanță e desfășurarea de către consiliile și comisiile U.A.S. ale centrelor universitare a unei bogate și multilaterale activități — potrivit condițiilor specifice și cerințelor studenților — astfel încît ele să constituie un sprijin nemijlocit al asociațiilor din institute și facultăți în îndeplinirea atribuțiilor ce le revin.

Spre a afla, după încheierea recentelor lucrări ale Conferinței pe țară, care sînt preocupările și măsurile pe care s-a gîndit să le adopte în acest sens Consiliul U.A.S. al centrului universitar București, ne-am adresat tovarășului președinte NICOLAE IRIMIE:

— Dacă vrem să dezvoltăm capacitatea organizatorică a asociațiilor trebuie să îmbu-

nătăim munca la nivelul facultăților și anilor, antrenînd în activitatea obștească masa studenților, transformînd, așa cum s-a subliniat în Conferință, munca la nivelul anului de studii în veriga principală.

Pentru aceasta este nevoie să ne schimbăm radical stilul de muncă. Și iată cum: stabilind în primul rînd un nou gen de relații între consiliul de centru și cel de institut și facultate. Pînă în prezent — deoarece prin statut obiectivele asociațiilor sînt aceleași la toate nivelele — s-a crezut, eronat evident, că și sarcinile coincid. Astfel, indicațiile generale ale centrului universitar erau preluate identic de către consiliile de institut și transmise, în lanț, pînă în grupă. Într-un mod birocratic, grupa „realiza planul” dictat de an, anul pe cel fixat de facultate... etc. Sarcinile centrului se întorceau la centru „îndeplinite”, ca un bumerang.

Consiliile de facultate nu trebuie să mai acționeze ca niște organe intermediare în stricto sensu, care preiau și

transmit sarcini, ei să devină organisme vii, care să inițieze acțiuni și să le traducă în fapte. În ce mod? Consultînd permanent masa studenților — pentru a-i cunoaște preocupările, dorințele, frămîntările —, elaborînd planurile de activitate în concordanță cu aspirațiile tinerilor din facultate și atrăgînd la îndeplinirea acestora toți membrii de asociație. Deci, o activitate a facultății, specifică. Care-i rolul activului de la nivelul centrului, în aceste condiții? Consiliul U.A.S. al centrului are menirea să direcționeze această activitate, să o sprijine în reușită; în acest scop membrii săi se vor afla în mijlocul asociațiilor, participînd nemijlocit la manifestațiile organizate de facultăți, vor cunoaște problemele colectivelor și vor coordona rezolvarea lor — așadar vor afecta cea mai însemnată parte a activității lor muncii practice de îndrumare și control.

— Ce măsuri concrete va întreprinde, în acest sens, consiliul U.A.S. al Centrului universitar București?

— Va trebui mai întîi de toate să avem o discuție cu membrii consiliilor în institute și facultăți prin care să-i convingem pe ei de adevărul celor ce v-am expus dv. mai înainte — să le explicăm de fapt care le sînt atribuțiile. Pare ciudat, însă o parte dintre ei nu știu care

e adevăratul rol al asociației, că au datoria să facă cunoscute decanatelor problemele studenților.

În curînd va avea loc o dezbateră cu șefii comisiilor profesionale și studenți frunțași la învățătură pe tema „Contribuția și rolul asociației în pregătirea profesională a studenților”. Pentru o cît mai reușită desfășurare a fost pusă la dispoziția participanților o tematică amplă, în punctajul căreia se aflau întrebări ca acestea: „Ce acțiuni proprii a organizat asociația dv. în vederea dezvoltării pasiunii pentru studiu și pe care le considerați ca fiind cele mai eficiente?”, „Cum se realizează și cum vedeți realizabilă colaborarea dintre comisiile profesionale ale consiliilor, resortul profesional din cadrul comitetelor (birourilor de partid) și rectorate (decanate)?”, „În ce măsură actualul regulament de funcționare a cercurilor științifice asigură cadrul necesar unei cît mai largi participări din partea studenților?”, „Ce acțiuni pot fi organizate cu studenții aflați în practica de producție (și cea pedagogică) atît pe linie profesională, cît și obștească?”.

Prin discuțiile purtate urmărîm să stabilim care e situația de fapt în unele facultăți, să cunoaștem preocupările asociațiilor de acolo și să stabilim împreună o seamă de măsuri.

Pregătim, de asemenea, o reuniune pe probleme culturale cu șefii comisiilor de resort, cadre didactice, specialiști, în care să se dezbate probleme ale mișcării artistice studențești, să se nască idei, în care să apară sugestii privitoare la ridicarea continuă a nivelului ei.

Cel mai important lucru rămîne însă un sprijin „la fața locului”. Pornind de la faptul că în unele institute și facultăți (I.P.G.G., Construcții, Comerț) rezultatele sînt încă mult sub posibilități, iar membrii consiliului nu-și fac datoria, vom merge în aceste institute și îi vom ajuta pe aceștia să analizeze cu simț de răspundere starea de lucruri și să treacă la fapte pentru remedierea ei.

La Conferință s-a votat și propunerea ca în locul delegațiilor de an să se înființeze comisii ale asociațiilor pe an. Vom urmări să se respecte hotărîrea ca în aceste comisii să fie cuprinși numai tineri bine pregătiți, pasionați, cu prestigiu în rîndurile studenților, astfel încît orice surpriză pe viitor să fie exclusă. Vom avea grijă, totodată, ca, încă de la început, aceste comisii să-și cunoască bine atribuțiile, să înțeleagă spiritul în care trebuie să lucreze. Ne aflăm imediat după lucrări, iar ceea ce ne e foarte clar sînt principiile noi care vin ca axă a muncii de asociație.

REPORTER

Prof. univ., șef de catedră **BĂLOIU VASILE**,
Facultatea de hidrotehnică — Institutul politehnic
Iași :

Este o datorie și o necesitate ca studenții să-și demonstreze cu mai multă vigurozitate atitudinile. Trebuie să menționăm că atitudinile novatoare întodeauna se izbesc de rămășițe conservatoriste, dar, când există tenacitate, stavilele sînt efemere.

Cunosc cadre didactice care, neputîndu-se impune prin prestigiu științific, prin cursuri și seminarii atractive și interesante, caută să-și realizeze măcar o aureolă de om temut, fiind nedrepti la examene sau păstrînd o mare distanță, de neparcurs, de la ei la studenți. Vreau să subliniez că atunci cînd există această graniță între studenți și dascăl, nici cursul, nici seminarul nu își vor atinge scopul în toată plenitudinea lor.

Mă refer foarte mult și la asistenții intrați recent în munca universitară, care devin dintr-o dată „somități”, distanța dintre ei și studenți fiind mai mare decît dintre aceștia și un profesor-academician.

Deoarece observ că și în prima parte a anchetei dv. au fost exprimate opinii cu privire la procesul de învățămînt, mă folosesc de această ocazie pentru a spune și eu câteva cuvinte, mai ales că la Ministerul Învățămîntului se discută foarte mult despre studiul în facultăți.

În primul rînd programul studenților este foarte încărcat, chiar peste admisibil. Esențialmente, menirea studentului este de a sta în bibliotecă, nu de a i se inocula materia picătură cu picătură. **Sînt deci pentru cursuri generalizate**

Am situații cînd, la examen, studenți și studenți buni vin complet nepregătiți, complet epuizați din cauza programului de studiu, a ședințelor și a unor activități auxiliare. Deci, mai mult timp studentului pentru bibliotecă, pentru studiu.

Ing. **MIRON GHEORGHE**, activist al C.C. al U.T.C. :

Pentru că mă aflu în Galați și pentru că am avut ocazia să cunosc multe lucruri interesante în acest

oraș, vă voi relata un fapt pe care-l consider semnificativ în cadrul anchetei organizate de revista „Viața studentescă”.

Un domeniu important în care studentul trebuie să aibă curajul opiniei este și cel științific. Trebuie să te faci cu orice preț ascultat atunci cînd ai o idee salutară.

Cu cîțva timp în urmă am organizat la Galați o sesiune de comunicări științifice cu cadre specializate din industria noastră navală. Au participat

Ecouri la ancheta noastră

„STUDENTUL ȘI CURAJUL OPINIEI”

specialiști ai Institutului de proiectări navale, profesori ai Institutului de construcții navale din Galați. Au fost invitați și cîțiva studenți.

Ei bine, cea mai interesantă comunicare a fost cea a studentului Kirali Matei, actualmente în anul III. Documentația, expunerea, materialul prezentat, concluziile, toate au uimit întreaga asistență. Uimiți au fost și profesorii studentului Kirali. De ce oare? Nu l-au cunoscut mai înainte, n-au știut să se apropie de student, să-i descopere pasiunea? Plus de

aceasta, studentul-cercetător Kirali Matei un timp nici nu avusese condiții optime de studiu, nu avea bursă, în pofida notelor bune și foarte bune obținute la examene.

Un astfel de exemplu exclude orice comentarii și demonstrează necesitatea unei astfel de inițiative de sondare și promovare a opiniei studențești.

CORNELIU STÎRCESCU, student, anul V, T.P.A., Institutul politehnic Galați :

Nu știu ce se petrece în celelalte centre universitare, cert este că la noi nu se poate vorbi despre un curaj al opiniei și chiar dacă ar fi vorba, el este înăbușit în fașă. Din înșeși măsurile luate de conducerea institutului nostru reies anumite deficiențe. Voi da cîteva exemple. Cunoaștem cu toții că ultimul an al facultăților din București a sărbătorit festiv încheierea cursurilor, a intonat cîntece studențești, tîneresți. La început s-a interzis studenților facultății noastre să organizeze încheierea festivă a cursurilor, apoi, după ce s-a obținut învoirea, s-a interzis să se cînte „Gaudeamus igitur”. Am fost uimiți și revoltați în același timp. Am primit însă sprijinul organelor de partid locale.

Alte cazuri: pînă acum cîteva zile holul căminului de fete era dominat de o lozincă sacramentală: „Nu staționați mai mult de 5 minute în hol”. Nu avea timp colega să coboare de la etaj că și erai poftit afară, în frig, de către portar sau oamenii de serviciu. Acum lozincă a dispărut, dar obiceiul tot mai există. De altfel, tovarășul director de complex ia de foarte multe ori niște măsuri năstrușnice. De cîțva timp s-a montat la butoanele de reglare ale televizorului din cămin o cutie „de sigiliu”, care nu-ți permite să mai umbli vreodată la ele. Dacă imaginea se întîmplă să fie bună (lucru rar) e bine, dacă nu, o vezi în cele mai caraghioase forme și aceasta datorită unor... capricii.

Ne trebuie mult curaj, multă îndrăzneală pentru a ne ridica împotriva rutinei, a atitudinilor învechite. Dorim însă să avem mereu și sprijinul revistelor noastre studențești pentru a putea scutura această haină școlărească pe care o poartă studentimea din Galați.

Povestea mașinilor de tuns gazon

Această poveste a ajuns la urechile noastre cu totul întîmplător. Am aflat, la sfîrșitul anului trecut, că Sfatul popular al raionului 30 Decembrie a comandat un grup de ingineri de la I.P.P.M.A. (Întreprinderea de proiectări și prototipuri de mașini pentru agricultură) cîteva mașini de tuns gazon. Comanda nu ni s-a părut surprinzătoare.

Altceva ne-a determinat să pornim pe urmele grupului de ingineri: ei se angajaseră să conceapă aceste mașini în schimbul unor apartamente pe care le așteptau de multă vreme. Vrem să precizăm: nu-i acuzăm pe gospodarii raionului 30 Decembrie pentru propunerea acestui schimb.

Citînd lista cu numele acestora ne-a atras atenția Sabin Brăiloiu. Ne-am adus aminte că revista noastră, în aprilie 1963, a publicat un reportaj despre el, cu prilejul cîștigării locului I la Seminarul studențesc de construcții de mașini, ținut la Timișoara, cu lucrarea: Contribuții la calculul aparatelor de distribuție și al transmisiilor la mașinile de semănat moderne. Reportaje asemănătoare, în care se vorbea despre originalitatea acestei lucrări, am citit în „Scînteia”, „Scînteia tîneretului” și „România liberă”. Ne-am zis: Ia să vedem ce a realizat acest tînar de mari speranțe la trei ani după terminarea facultății!

— Ce s-a întîmplat cu lucrarea premiată la Timișoara, tovarășe Sabin Brăiloiu?

— A apărut în diverse publicații.

— Felicitări!

— Mersi, dar n-aveți pentru ce. În „Buletinul construcțiilor de mașini” a apărut sub formă de rezumat. Semnează conf. univ. dr. ing. Vasiliu Chiriac. Prelucrată neesențial, uneori cu greșeli uimitoare, a apărut în revista „Studii și cercetări de mecanizarea agriculturii” vol. I, nr. 1, 1965, sub semnătura șefului meu, Pavel Babiciu, însoțit de Valentin Scripciu și Constantin Ciocirădia, din colegiul de redacție al revistei, cadre didactice la Institutul

FOILETON

politehnic. Ați înțeles ceva?

— N-am înțeles nimic, mărturisesc.

— Bu-un. Mergem mai departe, nu înainte de a vă spune că pe tovarășul acesta, Babiciu Pavel, pe care l-am avut asistent la facultate, mi-l luasem drept model de conduită morală și științifică. Îl vedeam semnînd lucrări interesante, originale... Voiam să știu ca el, să inventez, să construiesc... Aș putea spune că, efectiv, de trei ani de cînd lucrez aici, în afară de mașina de tuns gazon, la care lucrez cu fostul meu coleg de grupă, Dumitru Simion, n-am făcut mai nimic. Problemele le împărțea tov. Babiciu Pavel, rezultatele le însuma tovarășul Babiciu Pavel, caimacul îl lua tovarășul Babiciu Pavel și poate și

altcineva. Sînt fericit că nu mai sînt în grupa celor 8, deși îmi pare rău de colegii mei buni; între noi s-a strecurat o „codiță” — Nicolae Măderău (ce nume predestinat!), care, nu știu de ce, s-a simțit obligat să aducă la cunoștința șefilor tot ce vorbeam noi. Acum, în locul meu, a venit aici un proiectant, Dumitru Bratu, cu aceleași „calități”.

— Deocamdată simple prezumții, simple invinuri...

— Da, da, aveți dreptate. Vă relatez o întîmplare din care se poate vedea clar incapacitatea acestui grup, dar și rezultatul tăcerii în care m-am complăcut eu și se complac încă mulți colegi. Relatîndu-v-o, sper, voi avea inima ușoară și puterea să încep să trăiesc pe propriile mele picioare. Sînt convins că în noul nostru director vom avea un sprijin de nădejde, dezinteresat, așa cum n-a fost tovarășul Mladoveanu, venit la noi după ce fusese director tehnic în Ministerul Industriei Constructoare de Mașini. Iată întîmplarea:

Proiectul meu de diplomă a avut ca subiect o combină de recoltat porumb, pe două rînduri. Aduceam aici un principiu nou de detașare a știuleților fără valțuri. Proiectul a fost bine primit. În toamna anului 1965 am primit sarcina să experimentez o combină nouă. Cînd am văzut prototipul, mi-am recunoscut-o, așa că m-am apucat de muncă cu multă tragere de inimă. S-au făcut 5 bucăți și am primit mai mulți sarcina să ne ocupăm de cîte o problemă. Eu m-am ocupat de aruncarea directă a mesei tocate în remorca

a doua, găsînd o rezolvare bună.

În 1966 am aflat că această combină fusese brevetată de Mladoveanu Pavel, Trăilescu Stelică (un om fără nici un amestec, decedat într-un accident), Babiciu Pavel și Măderău Nicolae. De acum, tot entuziasmul meu plecase în vacanță. Ba parcă chiar doream într-un fel ca mașina să nu meargă. Și nici n-a mers. Anul trecut grupul de „inventatori” a continuat experimentările, dar — și aici văd eu semnul clar al incapacității — în loc să abordeze o problemă de tehnologie, cum ar fi aceea a pierderilor de știuleți și de boabe, s-a ocupat de transmisie, care e o problemă de abecedar tehnic.

Treptat au început să se îndoiască de „propria lor mașină”. Tovarășul Mladoveanu m-a chemat la dînsul în birou și m-a întrebat:

— Ei, Sabine, ce crezi? O să facem ceva cu mașina noastră?

Am văzut negru înaintea ochilor cînd am auzit: mașina noastră.

— Nu, tovarășe director! N-o să meargă!

A trecut toamna, singurul sezon bun pentru experimentări, au trecut alte luni. Nu se mai aude nimic. Combina a fost lăsată baltă. S-au cheltuit bani, s-a cheltuit energie... Convingerea mea este că această combină, așa cum am gîndit-o eu, este foarte bună. Și o voi demonstra.

— Ne-am așezat în fața hîrtiei și am însemnat povestea mașinilor de tuns gazon, exact așa cum ne-a fost povestită.

OMICRON

CONCURSUL
NOSTRU

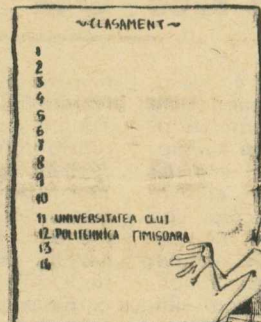
DE CARICaturi

REPLICI
CELEBRE

de Victor Crișan
student — București

— „Dacă voi nu mă vrei, eu vă vreau...”

— Pînă cînd să n-avem și noi falcișii noștri?...

A fi sau
A nu fi...

INCHINARE

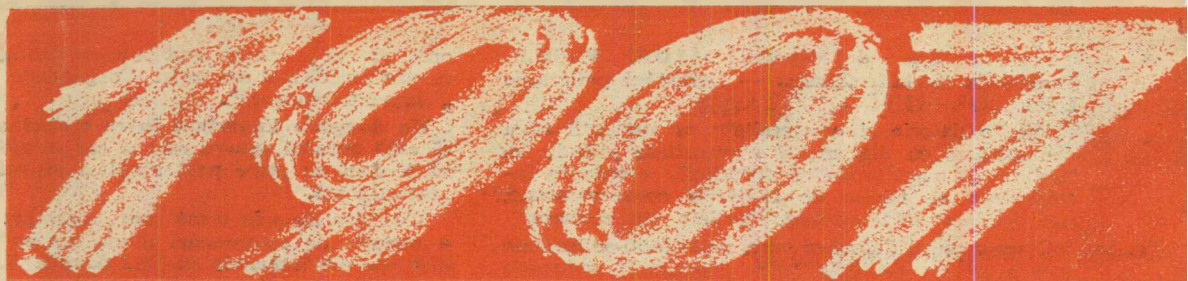
În pragul fiecărei primăveri un gând frumos se îndreaptă spre țărani. Mic fiind, mi se părea că primăverile n-ar veni niciodată dacă tata, vecinii și oamenii din sat nu și-ar pregăti uneltele, plugurile, carele și mai ales dacă n-ar vorbi aprins, frenetic, despre muncile de primăvară. Și acum tot așa mi se pare: dacă primăverile trebuie aduse de cineva, acei care le aduc nu pot fi decât țărani, țărani liberi dintr-o țară liberă. Numai că acum gândul, rămas tot atât de frumos ca în copilărie, e bintuit de amintirea unei primăveri de flacăra. Primăvara lui 1907! Primăvara când cuțitul ajunsese la os. Primăvara nedreptății și a luptei crâncene, plătite cu jertfe, pentru libertate.

În milenii noastre de statornicie pe acest pământ sfânt și mănos, apărât cu sînge în luptele cu cei care au vrut să-l cotopească, țărani asupriți dintotdeauna s-au ridicat totdeauna pentru dreptul lor sfînt de oameni de omenie, de oameni cinstiti, de oameni truditori. Și în aceste lupte cu prea puține izbînzii au jertfit pe cei mai buni dintre dinșii și s-au jertfit pe ei. Jertfele au însemnat însă credința, odată și odată, în dreptate. Avem niște pilde fără de seamă în luptele țărănilor noștri. Unul a fost încins peste frunte cu cunună roșită de foc, alții au fost rupți, carnea și oasele lor, pe roată; unul și-a luat singur viața, amenințînd astfel crîncen, altul a fost azvîrlit într-o fîntină și toate fîntinile noastre sînt de atunci ochi lucizi, altuia, împărat al munților, i s-au aprins mintea și fluierul. Din toate aceste jertfe s-a împlinit un înțeles pe care l-a relevat primăvara de sînge a lui 1907. Cea mai tulburătoare, mai plină de jertfe răscoală a țărănilor români n-a mai avut un singur om de sacrificiu. Au fost prea mulți înainte ca să nu se nască o înțelepciune românească. S-au ridicat atunci cu toții, sub îndemnul tuturor, și au plătit cu 11 000 de suflete, dar au plătit pentru totdeauna. Căci țaranul român, om de omenie și de o hărnicie proverbială, a văzut acum că numai cu proletariatul din oraș se poate izbăvi.

Deci primăverile în România vin acum pentru că le cheamă, le doresc, cinstit și frumos, țărani și muncitorii români.

Inchin gîndul, cel mai bun, lor.

S. GHEORGHE

RĂSCOALA ȚĂRANILOR

Marea răscoală a țărănilor din 1907 a dominat istoria modernă a României, constituind evenimentul cel mai important de la începutul secolului XX. Prin curajul și eroismul de care au dat dovadă țărani, prin amploarea desfășurării ei, ea se înscrie ca unul din momentele culminante ale luptei de eliberare socială a țărănimii din România, supus de veacuri unei exploatare de clasă, fără milă, fără pic de omenie.

Suferințele celei mai harnice și vrednice pătri a poporului român ajung la culme în acest început de secol, după ce în decursul veacului anterior multe speranțe se spulberaseră pe timpul marilor frământări naționale. În anul 1848 s-au răscolat țărani din toate provinciile românești, direct sau alăturându-se revoluționarilor din clasa tinăra burgheză ce făgăduiseră reforme și pentru țărani. Ei au susținut înfaptuirea Unirii Principatelor la 1859, văzînd în ea împlinirea dorințelor lor seculare — ceea ce doar în mică parte s-a rezolvat prin reforma de la 1864. Ei au dus greul războiului de la 1877 pentru independența de stat, cu aceeași nădejde că și vor căpăta drepturile mereu jinduite și mereu uitate. Mai mult chiar, noul stat independent avea să adauge noi sarcini țărănimii, conform cerințelor unui stat modern, care însemna un progres doar pentru alte categorii sociale.

De aceea, în chip firesc, marea răscoală de la 1907 a încununat o serie de răscoale, care s-au înălțat an de an aproape, în cele două decade de la finele veacului trecut: frământările și răscoalele țărănești de la 1888, 1894, 1899, 1900, 1904. Ele alcătuiesc o largă mișcare revoluționară, cuprinzînd întreaga țară, îndreptată împotri-

Acad. P. CONSTANTINESCU-IAȘI

va dominației economice a moșierimii și dovedind astfel adinca contradicție de clasă care caracteriza vechiul regim burghez-moșieresc.

Răscoala din 1907 a început și s-a desfășurat, așadar, ca o uriașă stihie, care a cuprins repede întreaga țară în cursul lunii martie. A luat forme violente, care s-au exprimat în primul rînd prin incendierea conacelor boierești și arderea actelor înrobitoare, care cuprindeau învoielile agricole, smulse pe timp de iarnă și de mari nevoi de la țărani obișnuiți. Numai la rezistențe și acte de violență din partea boierilor și slujitorilor lor s-a răspuns cu acte de violență mai grave.

A început la finele lui februarie, pe moșia unui mare arendaș din comuna Flămînzii din județul Botoșani, și repede a cuprins județele vecine Dorohoi și Iași, țărani cerînd ușurarea învoielilor. Apoi caracterul mișcării s-a schimbat în cursul lui martie. Țărani pornesc la luptă, lovindu-se de armată, pe care guvernul a trimis-o drept răspuns cererilor îndreptățite ale acestora. Cu cît mișcarea crește — spre sudul Moldovei, în județele din Muntenia și îndeosebi în Oltenia — lupta devine mai cruntă și se caracterizează printr-o reprimare cumplită de sîngeroasă din partea armatei, mobilizată de guvern.

O înfrățire simbolică are loc între reprezentanții partidelor: conservatorii părăsesc puterea pentru un guvern liberal, prezidat de D. Sturza, căruia îi acordă tot sprijinul lor. Regimentele sînt trimise în alte județe decît celea de

unde proveneau soldații, autorităților fiindu-le teamă de neexecuția ordinelor date. Se iau măsuri severe împotriva oricăror mișcări de sprijinire a țărănimii, în orașe mai ales. Sute de învățători muncitori, studenți sînt arestați, sînt urmăriți muncitorii care făcuseră câteva locuri — Pașcani, Galați, Călărași — susțin pe față și eliberează chiar țărani arestați.

Reprimarea răscoalei a fost mult mai cumplită decît fuseseră unele acte ale răzmeriței. Sate întregi sînt bombardate cu tunurile și rase de pe suprafața pămîntului mii de împușcați — nu toți au putut fi identificați ca număr, mișcarea fiind în curs de arestații, procese și sute de arestări de închisoare; urmările acestei reprimări aveau să se resimtă pînă în ziua de azi în țărănimii române.

Răscoala a avut caracterul specific oricărei mișcări țărănești: lipsa de organizare și perspectivă, toată mișcarea fiind supusă imperativului lozincii „noi vrem pămînt”; iluzia unei rezolvări a marilor probleme sociale, prin obținerea pămîntului. Ea a trezit însă atenția întregii opinii publice, mai ales orășenești și-au arătat simpatia; mulți intelectuali au susținut-o în fruntea lor a stat studențimea care și-a spus cuvîntul cu prilejul unei mari întruniri într-o sală publică din București, prin manifestări și alte mijloace.

Rezolvarea marilor și seculare probleme n-a putut s-o dea vechiul regim, care și baza puterea tocmai pe exploatarea maselor muncitoare. Apariția unui puternic partid al proletariatului, Partidul Comunist Român, și lupta sa neostenită aduc rezolvarea problemelor țărănești, legată de schimbarea raporturilor de forță — ce s-a înfăptuit imediat după marea de la 23 August 1944.

De vorbă cu răsculatul Florea Sîmedre

Atît însoțitorul meu cît și șoferul cunoscu cauza venirii mele în satul Stănești și poate de aceea ne apropiem toți trei tăcuți și impresionați de unul din cele două monumente, care amintesc oricărui trecător că: „În anul 1907 țărani din această comună s-au răscolit împotriva moșierilor pentru pămînt și o viață mai bună. Regimentul burghez-moșieresc a reprimat sălbatic răscoala împușcînd 13 țărani muncitori și distrugînd cu tunurile aproape 200 de case țărănești”.

Al doilea monument, așezat, semnificativ, alături de primul, are înscrise pe frontispiciul său numele soldaților „omorîți în temnițele regimentului burghez-moșieresc unde au fost aruncați pentru că au refuzat să tragă în țărani din Stănești”.

În timp ce citesc de cîteva ori inscripțiile, în fața ochilor mei apare țaranul disperat și zdrențuit al lui Octav Băncilă, iar în urechi îmi răsună versuri ale poetului Argezi. Dar, o mîină îmi atinge umărul și îmi arată, aruncată pe o colină, o casă îmbătrînită de vreme spre care trebuie să ne îndreptăm. Pe drum îmi dau seama că este casa bătrînului Florea Sîmedre, om cunoscut în tot raionul ca participant activ la revolta țărănească de la începutul secolului nostru. De altfel e singurul răscolit care mai trăiește prin locurile acestea.

Sîntem primiți de gazde cu o deosebită ospitalitate și în

timp ce o nepoată a lui moș Florea pregătește o „juică coaptă”, așa cum numai în această casă se face, bătrînul și cu mine ne retragem discret mai lingă sobă și conversația începe lent, despre una, despre alta. Aflu că a avut două neveste de la care moștenește șapte fete și un băiat, toți la casele lor, cu copii, alții chiar cu nepoți. De la o fată care locuiește la București are patru nepoate; trei sînt studenți, iar una ingineră, proaspăt ieșită din facultate.

După ce îmi vorbește de copii și nepoți, moș Florea mai tușește o dată în puma (că-l supără „o boală de răceală”) și oftează:

— Ehei, s-a schimbat vremea, nepoate!

Cu „juica coaptă” în față, cîstîndu-ne unul pe celălalt, aflu cum fu cînd țărani n-au mai putut răbda.

— Era o sărăcie amără — începe bătrînul Sîmedre și ochii țintesc un punct imprecis. Pămîntul pe care-l luai de la boier mai tare îți ațîța foamea. Îl muncea în parte și pe deasupra trebuia să-i mai muncești încă patru pogoane numai pentru el, în afară de zilele de clacă. Așa era pe la noi. Prin satele noastre trimetea cărți Vasile, Koșlăniceanu, de la București, cărți împotriva boierilor. La începutul lui martie 1907 oamenii n-au mai vrut să facă învoielile nici cu boierul Alexandru Lahovary, nici cu a-

rendașul Teoharide. Eu pe atunci aveam vreo 24 de ani și eram sergent la regimentul 5 Vlașca, care mă trimisese în satul meu să fiu instructor pentru micii dorobanți.

Cînd a văzut boierul că focul vine peste el, i-a chemat pe oameni să facă învoiala cum vor ei. Oamenii au refuzat. Spre seară se zvonește că la conac a venit plutonul ca să apere averea boierului. În comună a fost proclamată starea de asediu. Dimineața, pe 12 martie, am plecat spre conac, cu toții, cu femei, cu copii, cu bătrîni. Armata înconjurase conacul, dar furia țărănilor era mult prea mare. I-au împînzit. Locotenentul Nițulescu a ordonat „foc”. Soldații au refuzat să tragă. Atunci ofițerul a descărcat revolverul în doi țărani, pe care i-a rănit. Mulțimea s-a dezlănțuit. Nimeni nu s-a atins de soldații care fugeau. Cîțiva țărani însă s-au luat după locotenentul laș și l-au omorît. Printre acești țărani a fost și Ion Cearcăn, care a murit acum patru ani. Împreună cu el, cu ani în urmă, am văzut un film despre răscoala noastră, „Ciulinii Bărăganului”.

Apoi, am pus foc la conac, la clăile cu fin și ne-am îndreptat spre conacul arendașului Teoharide. Vîlvătaia a durat pînă pe 15 martie, cînd la marginea satului au apărut tunurile. Mai rămăseseră doar cîțiva bătrîni, în rest, casele — goale.

Pentru locotenentul ucis au fost arestați și condamnați 87 de țărani care nu au dorit altceva decît drepturile lor.

Eu am fost chemat imediat la regiment, unde am făcut 72 de ore de carceră, o lună închisoare militară în București, apoi 10 luni în privință și condamnat la 4 ani închisoare, restul timpului ispășindu-l la Văcărești.

Deținutul de altădată privea cu ochii stinși în ochii mei și la muta mea compasiune răspunde cu voce tare:

— Dacă sînt zile, treci prin foc și prin apă. De asta-ți spun că acum s-au schimbat vremile. Uită-te la ei — și îmi arată unii din nepoți și strănepoți pe lingă el, alții în poze — nu mai au nici un fel de griji. Apoi, cu mina tremurîndă și cu colțurile ochilor umede, îmi arată două brevete. Prin decret al Marii Adunări Naționale, în anul 1957 i s-au acordat tovarășului Florea Sîmedre ordinul „Steaua R.P.R.” clasa a IV-a și medalia „50 de ani de la răscoala din 1907”.

Într-un tîrziu am mulțumit gazdelor pentru primire. Și ieșînd în pridvor cu moș Florea am privit, în lumina soarelui de februarie, sutele de case ale comunei durate pe cele trei coline. O amintire veche, petrecută, îmi stînjenea oarecum o frumoasă emoție de primăvară.

Sava ROȘU

MARTIE

O, cite ape în martie vindecă timpla!

Păsări se întorc și reintră-n destin

Sămînța soarelui în călduri se cutremură —

Pintecul zilei se mai umflă puțin.

Cine își scutură capul dărimă

Ochii luminii înnoțați în pletele lui

Țărîna-și astupă rănilile negre

Cu țipătul alb al primilor pui.

Clopotă satul a năvală și vreme,

Bătrînii se culcă în prispe și-aud

Nechezul sălbatic al ploii

Cu tropot elastic și ud.

În pletele fetelor luna răsufală...

Cimpul dă buzna și urcă-n pereți,

Numai ecoul unor flăcări pe coase

Mai sparge, uneori, prin peceji...

Vine o spinare de munte pe ape,

Oamenii o tirăsc spre foamea lungă a ierbii

Și îngroapă semințe statornice-n urma

Pe care-au săpat-o în cremene cerbii.

Și cînd pruncii se leapădă de prima țărîna

Și înconjoară cu mirare cuvîntul,

Părinții își trec umerii înalți printre case

Spre tainice întîlniri cu pămîntul...

Gh. ISTRATE

„LEAGĂN AL TRADIȚIILOR ȘI AL ARTEI MINUNATE A POPORULUI, ȚĂRĂNIMEA ESTE CREATOAREA COMORILOR POEZIEI POPULARE, A MIORIȚEI, A DOINELOR ȘI BALADELOR. ÎN FURTUNILE VEACURILOR A RĂMAS NECLINTITĂ, PĂSTRÎND ȘI DEZVOLTÎND LIMBA STRĂMOȘILOR, OBICEIURILE, PORTUL NAȚIONAL, CONSERVÎND NEALTERATE MARILE CALITĂȚI ALE POPORULUI ROMÂN: HĂRNICIA ȘI OMENIA, VITEJIA ȘI DÎRZENIA”.

NICOLAE CEAUȘESCU

secretar general al C.C. al P.C.R.

(Din expunerea la Congresul cooperativelor agricole de producție)*

STUDENȚII ROMÂNII ȘI RĂSCOALA DE LA 1907

Vasile NETEA

Publicîndu-și în 1939 primul volum din *Discursurile parlamentare*, rostite între anii 1907-1910, dintre care o bună parte fuseseră consacrate răscoalelor de la 1907 și consecințelor lor, N. Iorga arăta în prefața acestora că răscoalele țărănești au reprezentat „izbucnirea unei îndelungate și nemeritate suferințe sociale, pe care aștarea, de orice natură, n-o putea crea ci era doar în stare să grăbească momentul manifestării ei tragice”.

Afirmația lui N. Iorga nu se referea numai la acuzațiile aduse de oficialități unor cărturari și scriitori progresiști, în frunte cu sine însuși, ci și la activitatea a numeroși studenți de la universitățile din Iași și București, învinuți și ei de presa guvernamentală de agitații și instigații subversive.

Fără a fi agitatori și instigatori, așa cum nu fuseseră nici N. Iorga, Vasile M. Kogălniceanu sau M. Sadoveanu, studenții acuzați au fost însă susținători ai cauzei țărănești și luptători entuziaști pentru rezolvarea ei în mod progresist.

La 28 octombrie 1903, după relatările ziarului studentesc „Tribuna”, „Societatea studenților în drept” de la Universitatea din București a organizat o ședință publică pentru a discuta „Viața țaranului român”, subliniindu-se, deși cu explicații insuficiente, „mizeria țaranului” și exploatarea nemiloasă la care era supus. (Tribuna, 9 noiembrie 1903).

Un caracter și mai accentuat aveau să ia aceste preocupări la începutul anului 1907, cînd, dînd urmare indemnului ziarului „România muncitoare”, sub influența mișcării muncitorești, studenții de origine țărănească s-au constituit într-o societate aparte, intitulată „Studenții fii de țărani”. Cel dintîi care a salutat noua societate a fost N. Iorga, arătînd că „studenții ai căror părinți au lucrat sau lucrează pe brazdă au întemeiat o societate” al cărei scop este „ridicarea țărănimii prin înființarea de biblioteci sătești, prin șezători pentru popor, prin răspîndirea cărților de educație gospodărească și prin pregătirea politică și economică” (Neamul românesc, 22 februarie 1907).

În noaptea de 25-26 februarie 1907 au fost arestați în comuna Dîngeni din județul Botoșani 4 studenți de la Universitatea din Iași, acuzați de a fi îndemnat pe țărani să nu plătească decît 25 lei falcea și de a refuza lucrul impus peste învoielile inițiale. Solidarizîndu-se cu colegii arestați, la 1 martie studenții ieșeni au declarat greva cursurilor și au manifestat pe străzi pentru eliberarea lor. În același timp, din inițiativa societății studentești „Unirea”, s-au ținut numeroase întruniri, arătîndu-se că răscoala începută are „cauze drepte” și că apărarea ei este o datorie patriotică. „Masa mare a poporului român, — se arăta într-un manifest lansat cu această ocazie — cu sufletul încătușat de durere și cu strigătul deznădejdiei, cere pămînt. Să sărim cu toții în ajutorul poporului și să dăm țaranilor sprijinul nostru ca să nu ajungă ca în loc de pămînt să ceară sînge și să li se dea gloanțe”. (Dimineața, 1 martie, 1907). Ziarele timpului relevă și faptul că studenții ieșeni au intervenit pe lîngă ostașii rezerviști îndemnîndu-i să nu tragă în răsculați. Printr-o moțiune înaintată guvernului se cerea rezolvarea „cît mai grabnică a problemei rurale” și „blindete” față de țărani răsculați (Neamul românesc, 11 martie 1907).

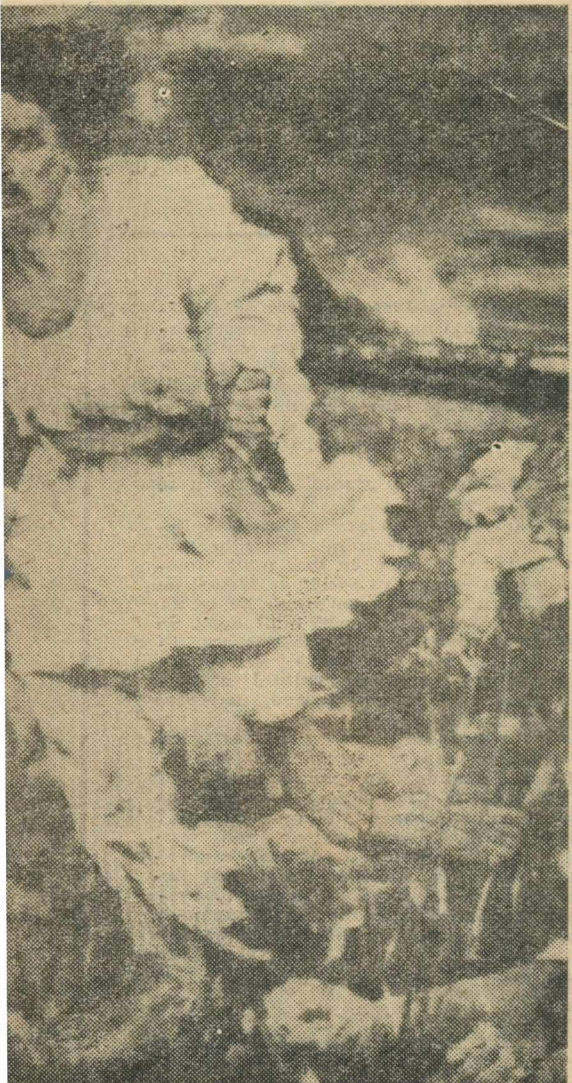
În zilele de 4, 6 și 11 martie 1907 s-au ținut mari întruniri studentești la București în sala „Dacia” organizate de societățile „Avîntul” și „Studenții fii de țărani”. La unele din aceste manifestații, la care s-a recitat poezia lui Coșbuc „Noi vrem pămînt”, au participat și profesorii dr. I. Cantacuzino și N. Iorga. Relatînd despre întrunirea de la 4 martie, ziarul „Vocea Tutovei” de la Birlad scria la 11 martie următoarele: „Sala Dacia era neîncăpătoare pentru atîta lume care venise acolo cu sufletul plin de durere, de indignare și de revoltă contra acelor care găsiseră cu cale să răspundă dorințelor îndreptățite ale țărănimii prin baionete și gloanțe”. Cu prilejul adunării s-a arătat că studenții bucureșteni „sînt hotărîți să ducă o luptă energetică și că nu vor dezarma pînă cînd nu se vor lua măsuri largi, radicale, pentru îmbunătățirea soartei țărănimii”. În moțiunea votată, studenții bucureșteni au cerut, ca și colegii lor de la Iași, să se ia măsuri imediate pentru ca „țărănimea să se poată bucura de munca ei” (Neamul românesc, 11 martie 1907). Strigătele care se auzeau la întrunirile de la 11 martie nu erau „trăiască regele”, ci „trăiască țaranul român” (Adevărul, 13 martie 1907). În anunțul pentru convocarea întrunirii „Societății studenților fii de țărani” se arăta că „un popor nu se poate alcătui din cîteva mii de îmbuibăți și nevolnici, ci din cîinci milioane de ființe ce zac în cea mai deplină întunecime și cea mai strașnică nenorocire”.

Ca și în Moldova, și în Muntenia au fost arestați numeroși studenți. Numele celor mai mulți au rămas uitate în arhivele autorităților comunale și județene.

Aceleași preocupări cu privire la problema țărănească le avea și studențimea română din străinătate. Cercetînd presa și documentele vremii, aflăm astfel că la 24 ianuarie 1907, cu prilejul aniversării Unirii Principatelor, studentul Ioan Ursu, viitor profesor de istorie la universitățile din Iași și București, făcînd la „Societatea academică română din Berlin” un istoric al marelui act, a declarat următoarele: „Țara noastră e singura țară care a rămas pînă astăzi medievală, căci una din cele mai esențiale caracteristici ale evului mediu a fost monopolizarea pămîntului de o mină de oameni și reducerea majorității la situația de clăcași. Căci ce sînt decît clăcași — arăta I. Ursu — plugarii care muncesc un pămînt care nu e al lor și transformă cu sudoarea lor grîul în aurul cu care se răsfață peste graniță privilegiții noștri. E deci timpul suprem — arăta în încheiere entuziastul student — pentru a rezolva și această chestiune, și nu va fi glorie și mulțumire mai mare decît dacă noi tinerii ne vom închina viața luptei pentru nimicirea dezechilibrului social înlăuntrul granițelor de azi ale statului nostru, și pentru a sfărîma altă caracteristică medievală: despărțirea prin granițe nefaste a poporului român”.

În concepția studențimii, ca și a tuturor intelectualilor și scriitorilor progresiști, lupta socială se împletea cu lupta națională, urmărind același scop: eliberarea socială și unitatea națională.

Cei care au simțit mai grabnic și mai adînc sensul social-patriotic al luptei studențimii au fost înșiși țărani. Vin studenții, anunțau țaranii atunci cînd aflau că vreun intelectual progresist se abate pe meleagurile lor.

ÎNTREBĂRI

LA CARE

RĂSPUNSURILE

CONTINUĂ SĂ FIE NECORESPUNZĂTOARE

Aceste întrebări, adresate exclusiv celor care activează în domeniul cultural al muncii de asociație, au primit din partea unor delegați la lucrările celei de-a VI-a Conferințe pe țară a U.A.S.R. următoarele răspunsuri care, nu din vina noastră, nu sînt cel mai adesea cele corespunderii.

RADU MIRONOVICI, Institutul de mine Petroșani :

1) Încă din liceu mi-a plăcut să mă ocup de organizarea unor manifestări culturale și-mi pare bine că în anii studenției, fiind șeful comisiei culturale a institutului, pot continua această activitate.

2) Am pus „pe picioare” cercul de muzică și artă. Faptul că au avut loc seriile muzicale despre „Muzica clasică”, „Simfonie”, „Rapsodie” și că la cererea studenților a trebuit să repetăm seriile despre arta olandeză și cea flamandă (organizate cu concursul profesorilor noștri care au fost peste hotare) mi-a umplut inima de bucurie.

3) Seara literară „Nicolae Labiș”. S-a realizat cu prilejul comemorării morții lui Labiș.

4) La tot ce se programează.

5) Greutăți? Avem. Centrul nostru universitar este foarte mic, iar numărul studenților este incomparabil mai mare decât al studenților; din această cauză reuniunile sînt, în genere, cam nereușite. De asemenea, la solicitarea petroșenilor pentru câteva spectacole susținute de formații studențești renumite, Comitetul Executiv al U.A.S.R. a răspuns o singură dată, trimițându-ne corul „Madrigal”; deoarece data spectacolului n-a fost bine fixată, întîlnirea nu a fost de mare succes.

6) Se pot evita nereușitele, cu sacrificii. În cazul expunerilor, îmbunătățindu-le substanțial calitatea. (?)

7) O întîlnire cu artiștii Teatrului de stat „Valea Jiului” în care să se discute pe marginea primei lor premiere și

un ciclu de conferințe în cadrul stației de amplificare pe tema „Din istoria dezvoltării teatrului”.

FLORENTINA GIURCA, Conservator, Cluj :

1) Da. Este o completare a activității mele profesionale, care-mi îngăduie să mă pun la curent cu o seamă de noutăți interesante.

2) —

3) Am întocmit, cu ocazia deschiderii expoziției de copii „Din grafica lui Nicolae Grigorescu”, un caiet-program conținând texte explicative semnate de rector Daniel Popescu. Găsesc că inițiativa e interesantă și poate fi preluată și de alte centre universitare.

4) Am contribuit la deschiderea Universității de educație culturală și artistică de pe lângă Institutul de medicină clujean, universitate care prin prelegerile sale (în cicluri cu durata de 5 ani) va consolida cunoștințe muzicale, plastice, literare ale cursanților. Și am definitivat programul brigăzilor complexe.

5) Lipsa unor oameni cu inițiativă, pasionați, care să activeze în consiliile institutelor, ale facultăților, constituie o serioasă piedică în desfășurarea activității culturale de calitate; atîta vreme cît membrii comisiilor culturale nu vor face altceva decît să execute ceea ce li se dă scris de la comisia culturală a centrului universitar vom vorbi de greutăți în bunul mers al muncii de asociație.

6) —

7) A doua ediție a festivalului de artă studențească clujeană „Primăvara studențească”.

ECATERINA DRAGOȘ, Institutul pedagogic Oradea :

1) Da. Este un sector care-ți oferă satisfacții neobișnuite: să organizezi în mod cît mai plăcut petrecerea timpului liber al colegilor.

2) Reușita spectacolelor pre-

zentate în luna decembrie de către formațiile de muzică populară, muzică ușoară și dansuri populare ale institutului.

3) Continuarea, în ritm susținut, a muncii culturale la Oradea pentru obținerea unor rezultate cît mai bune în final. Inițiativa poate fi preluată de toate centrele universitare.

4) La organizarea programelor săptămînale ale întregii comisii culturale.

5) Institutul nostru este tînăr și din această cauză nu avem aparate pentru formația de muzică ușoară; dato-

1. Vă pasionează această muncă ?

2. Ce satisfacții personale v-a adus activitatea semestrului trecut ?

3. Care este cea mai interesantă propunere pe care ați făcut-o colectivului din care faceți parte ? S-a realizat ? Considerați că reprezintă o inițiativă care merită a fi preluată și de alte centre universitare ?

4. La buna reușită a cîtor acțiuni ați contribuit efectiv ?

5. Întîmpinați greutăți în activitatea dv. ? Care anume ?

6. Puteați evita unele nereușite ?

7. Ce acțiuni deosebite v-ați gîndit să realizați în acest semestru ?

rită faptului că nu am avut un local repartizat clubului, nu am avut unde să desfășurăm repetițiile formațiilor.

6) Dacă luam din timp măsuri pentru respectarea orarului de repetiții ale formațiilor era foarte bine; studenții nu s-ar mai fi risipit, n-ar fi venit, așa cum au venit, sporadic.

7) Pentru semestrul în curs ? Încă nu m-am gîndit la ceva special.

GHEORGHE SIRBULESCU, Universitatea Craiova :

1) M-a pasionat această muncă pe tărîm cultural și

mă va pasiona totdeauna, chiar dacă n-am aveau condițiile și sprijinul să înlăptuiesc ceea ce visez...

2) Personal nu am încercat satisfacții la sfîrșitul semestrului trecut, atunci cînd am făcut bilanțul activității culturale din centrul nostru universitar. De ce ? Formația de teatru nu ne-a oferit posibilitatea să ne împlinim ca actori-amatori, nici mie (care mă ocup și de formații) și nici colegilor mei; n-am reușit să ieșim în scenă cu un spectacol. Programul casei de cultură a fost fragmentat „de pauze”... Iar ceea ce e și mai trist, climatul efervescent și intelectual în care ar trebui să ne desfășurăm activitatea culturală este iluzoriu, neavînd nici măcar activiștii culturali un interes deosebit pentru înfîrșirea lui.

3) Am vrut să creez o pepinieră pentru formațiile artistice ale Craiovei, depistînd și modelînd talente cu prilejul micilor concursuri, din seriile cultural-distractive organizate săptămînal. N-am reușit, deoarece dezorganizarea și lipsa de succes a formațiilor craiovene au demobilizat tinerii interpreți desco-periți, le-au sugrumat incipientul entuziasm.

4) A tuturor serilor distractive care s-au bucurat de succes...

5) Foarte multe. Nu beneficiem de săli pentru repetiții (echipa de teatru continuă repetițiile „la masă”). Ne lovim de un exasperant dezinteres al instructorilor de formații și de nepăsare din partea unor activiști de asociație — ceea ce duce la plafonarea formațiilor artistice. Nu putem învinge unele mentalități înguste și nu putem trece de barierele unui formalism exasperant.

6) Fără sprijinul celorlalți, nu pot evita nereușitele...

7) Un schimb de experiență pe linie culturală cu institutele agronomice din București și Timișoara.

„Compoziție” de PETRU IEGZA, student la Institutul de arhitectură bucureștean

CONCLUZII

Spre a ne permite, cu inima ușoară, un comentariu (evitînd suspiciunea cititorilor), am reprodus exact și în întregime cîteva răspunsuri primite la ancheta noastră din partea unor activiști culturali ai consiliilor U.A.S.R. Le-am mai citit apoi o dată și în sfîrșit am pus și mina pe condei...

Prima și cea mai șocantă constatare e că satisfacțiile, aspirațiile, realizările celor ce concep activitatea culturală studențească nu se găsesc la linia orizontului larg, în aria lucrurilor mai puțin obișnuite. Ceea ce ni se dezvăluie aici sînt proiecte comune, deja epuizate, pe care le-am mai întîlnit în toți acești ani, puncte de program aflate și în afișele celor mai modeste așezămînte culturale. Iată, de pildă, ce ni se răspunde la întrebarea „Care e cea mai interesantă inițiativă a dv.?”: „O seară literară Labiș (reprezenta o obligație elementară pentru momentul comemorării morții poetului), o frază generală (continuarea în ritm susținut... etc.), o tăcere. Spre a nu mai discuta cu ce seriozitate ni s-au comunicat „inițiative demne de a fi generalizate” ori „pot fi preluate de alte centre universitare!”. Și să privim mai departe, ce satisfacții personale a adus activitatea de un semestru unor membri din comisie: „a fost pus pe picioare un cerc cultural” (în cel mai fericit caz), reușita unor spectacole (la care cei în cauză nu și-au adus efectiv un aport), o liniște edificatoare. Acțiuni deosebite pentru semestrul în curs ? Subliniem doar a doua ediție a festivalului clujean de artă studențească...

Evident, în acest domeniu al muncii de asociație se lucrează prea funcționărește, membrii multor comisii culturale acționează identic administratorilor de imobile — care au notat într-un carnet o defecțiune de robinet și se îngrijesc ca la o anumită oră să vină instalatorul s-o repare. Poate ni se va reproșa că tonul acesta este dur și concluzia prea tranșantă, că cei citați aici nu sînt cei mai reprezentativi activiști de asociație, numărul centrelor este

de 15 și noi ne-am oprit doar la Petroșani, Cluj, Oradea și Craiova. Am asistat însă la discuțiile purtate de către delegați la Conferința a VI-a a U.A.S.R. în cadrul comisiei culturale și cu adînc regret ne-am dat seama că nu-i nici o deosebire între mentalitatea reprezentanței orădene și a celorlalți; nu s-a înțeles încă faptul că trebuie să se mediteze asupra caracterului mișcării culturale studențești și la mijloacele prin care acestea i se poate asigura ascendența pe o treaptă superioară. În nenumărate ocazii, chiar cu prilejul recentei Conferințe pe țară, s-a arătat clar: e timpul să concepem o mișcare culturală studențească elevată, în care tineretul universitar să-și contureze un profil spiritual, să recepteze elementele de bază ale unei culturi estetice pe care orice om tînde să și-o făurească. Iar pentru aceasta — așa cum deseori am afirmat prin intermediul revistei — este indispensabilă o schimbare de optică în stilul muncii de asociație în acest domeniu.

De ce nu se trece la fapte ? Dacă am acuza o totală lipsă de interes din partea multor cadre alese în consilii — am fi nedrepti; acestea chiar dacă nu au totdeauna limpede pentru ce se dedică acestei munci — s-au simțit atrase de atari activități chiar de pe băncile școlii. Așadar, nu absența pasiunii este factorul esențial care împiedică mișcarea culturală studențească să depășească un stadiu care reclamă a fi depășit. Atunci ? Niște limite ale celor desemnați să fie promotori și să organizeze manifestările. Faptul că mulți dintre membrii consiliului, din cauza lipsei de orizont cultural, nu ne pot da ceea ce dorim și ceea ce trebuie să ni se ofere. Numai activiștii de la Cluj și Craiova au sesizat exact niște reale greutăți întîmpinate. La nivel de Conferință pe țară, delegați ai Iașului vorbesc 15 minute dacă e cazul să se înființeze o cutiută pen-

tru sugestii, iar marea problemă a tovarășului Nicolae Crețu este absența unei broșuri cu jocuri distractive pentru studenți ! Șeful comisiei culturale a centrului universitar București a demonstrat în cuvîntul său doar că poate vorbi repede și mult. Activistul cultural al asociației trebuie să aibă o personalitate, să fie un om cu idei și preocupări serioase, nu să se oprească la sesizări și revendicări mărunte.

Ce e de făcut ? Fiindcă la stadiul acesta nu se mai poate rămîne.

Intenționat n-am citat pînă acum situația reliefată din răspunsurile craioveanului Gheorghe Sirbulescu : un tînăr cu pasiune, cu mai multă înțelegere, se sufocă într-un cadru viciat de formalism și dezinteres. Pentru a întreba în final de ce un tînăr ca el nu este la Craiova mai mult decît un simplu membru al comisiei culturale ? De ce un om atît de talentat, plin de vervă, de inițiativă, cum e directorul Casei de cultură a studenților din Brașov, Dimitrie Cazacu, activează la acea casă de cultură unde n-are și nici nu sînt speranțe să aibă condiții pentru a desfășura acele manifestări pe care e capabil să le organizeze ? De ce Alexandru Fărașu e numai șef de comisie culturală la Cluj, cînd reprezintă, pe lângă un mare talent, și o capacitate organizatorică ?

După opinia noastră, sînt necesare un studiu asupra cadrelor din sectorul muncii culturale studențești și o redistribuire a valorilor, astfel încît fiecare om să-și găsească locul potrivit în această amplă activitate. Sarcinile pe care ni le impunem nu pot fi duse la îndeplinire cu succes decît cu condiția unei înnoiri hotărîte a spiritului și stilului în care se desfășoară această importantă activitate studențească.

Roxana COSTACHE

R E L I E F

LITERAR

DERUTA VIRSTELOR EDITORIALE*)

După apariția în revistă („Luceafărul“) a nulei „Reconstituirea“, Horia Pătrașcu putea să-și retragă de la editură volumul de debut. Un volum foarte bun, însă, retrăgându-l, prozatorul ar fi adus — și cu acest preț trist — o muștrare (a cita?) celor care răspund de tipărirea unei cărți la timpul său, atunci când ea a fost scrisă.

„Reconstituirea“ a impus un prozator cert, stăpîn pe o știință a compoziției epice evidentă. De aceea, analiza volumului său apărut aproape simultan cu nuvela nu mai poate fi făcută acum fără a „reconstitui“ totul prin „Reconstituirea“. În felul acesta, celui care îi analizează cartea și vrea să-i intuiască prozatorului liniile de preocupare artistică și de maturizare i se ia cel puțin orice savoare. Volumul e privit acum numai ca o suită de posibilități care s-au impli-

Horia Pătrașcu
Intunericul
și profesoara
de pian

nit altundeva, cînd în el sînt evidente artistice remarcabile. Iată cum o muncă de editare inconștientă (cu atît mai rău cînd ea vizează tinerii, la care „treptele“ sînt mai precipitate și salturile mai rapide) privează cărți bune de atenția pe care o merită. Și unii dintre critici nu-și dau seama că plătesc acest tribut.

„Intunericul și profesoara de pian“ e o carte frumoasă, pentru că închide în sine (mai bine zis, deschide) gesturi adolescente și tinere într-un montaj care nu de puține ori e cel al poeziei, gesturi pe care noi le-am trăit „altfel“ și le-am „montat“ altfel, dar pentru care sîntem tentați să le trădăm pe ale noastre. Stările sufletești surprinse într-o etapă a procesului lor mai aproape de punctul incipient, substanța acestei cărți, sînt abia perceptibile, simbolice, nedeslușite, pentru că prozatorul le vrea așa : anume mistere care bîntuie adolescența și tinerețea trebuie lăsate și păstrate ca mistere. Cartea trimite la o emoție similară cu aceea pe care o lasă lectura unei mari cărți a adolescenței, cartea lui Alain Fournier, „Căderea pierdută“.

Dacă ar fi să facem o evidență dintre schițele și povestirile strînse în acest volum, am pomeni schița „Bradul“ (poate și fiindcă ea nu trimite deloc la „Reconstituirea“!). Din schiță se poate cita ca dintr-o poezie :

— De ce plîngi ? îl întrebă bătrînul.
— Fiindcă bradul ăsta ieri nu a fost aici și tata l-a tăiat degeaba. Ieri nu a fost ! hohoti copilul.
— ...Păi... n-o fi fost ! vorbi atunci foarte liniștit bătrînul.

Bănică îl privi neîncrezător. Moșul se apropie de el și îi șterse lacrimile, îl mîngîie pe cap.

— De bună seamă că nu a fost ! vorbi el din nou, la fel de liniștit, n-a fost niciodată. Pentru asta nu trebuie să smiorcăi. Mîine dimineață ai să găsești altul, ăla o să fie și mai frumos. Acum hai și te culcă.

Bănică porni către casă. Pe drum, pășind în urma bătrînului, privind miinile lui mari, zbricite, ce se legănau pe lingă trup, îi zise :

„Dacă găsești altul, n-am să mai spun asta la nimeni“.

Și adormi ușurat“.

Gh. SUCIU

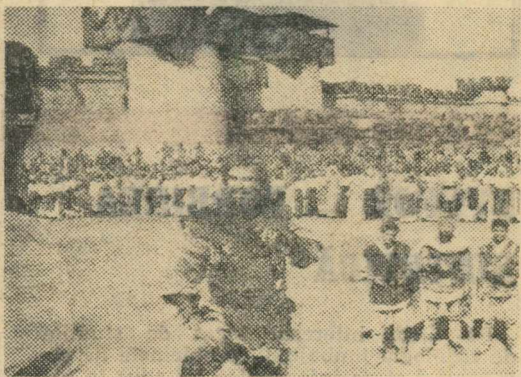
*) Horia Pătrașcu : Intunericul și profesoara de pian, Editura tineretului, 1966.

CINEMATOGRAFIC

O ETAPĂ...

Primele filme românești ale anului n-au fost simple reușite individuale și întîmplătoare ; ele ne permit să discernem mai limpede procesul îndelung pe care l-a parcurs filmul nostru pentru a se constitui ca artă, ca limbaj specific, guvernate de o sintaxă proprie. Existența unor mijloace tehnice de nivel mondial nu postula automat o artă cinematografică. Filmul românesc a urmat o cale normală, suportînd ani în șir nemulțumirile criticilor care ar fi vrut să sărim dintr-o dată peste decenii de lipsă de experiență. De-abia astăzi putem aprecia cît de adevărată și inevitabilă a fost această cale, care putea fi incontestabil mai scurtă. Direcția epică a predominat în filmul românesc în mod necesar, atîngînd împlinirea, da, cu Pădurea spînzuraților.

Filmul lui Ciulei marchează momentul cînd modul de denotație a epicului ajunge la limitele dincolo de care apar posibile moduri non-epice. Pe de o parte, un anume grad de măiestrie a montajului în cadru, de expresivitate a secvenței ca unitate gramaticală, nu se poate con-

tinua decît în parabolă sau baladă ; are aderențe la mit. Pădurea spînzuraților face posibil Dacia. Faptul că în finalul filmului lui Nicolaescu nu ni se mai arată lupta sugerează această îmbogățire sintactică pe care lipsa spînzurării lui Bologna o pregătise.

Pe de altă parte, expresivitatea maximă a cadrului permite și desprinderea de logica epică a filmului „eseistic“, pornit în investigarea interiorității unui personaj problematic, film în care există și o anumită independență, relativă, a cadrelor, cu efect compensatoriu.

Excesul de expresivitate a cadrului la Ciulei face posibil astfel Duminică la ora 6 și de aici Dimineața unui băiat euminte. Desenul situațiilor, înlănțuirea actelor inventată ca într-un poem, discontinuitatea ascunzînd o continuitate de ordin mental, sînt — punînd de-o parte reușitele parțiale și poticnirile experimentului — cîștiguri ale cinemato-grafiei noastre.

Asistăm la un proces de constituire a școlii naționale de film, stadiul prefigurărilor și promisiunilor fiind depășit. Semnificativ, în contextul saltului spre limbaj filmic epurat de ilustrativism, e drumul lui Mircea Drăgan de la Lupeni 29 la Golgota. Avem în Golgota o aprofundare pînă la simbol a semnificațiilor unui eveniment social care în filmul anterior ne-a fost „arătat“, ilustrat ; capacitatea de a stăpîni faptul se convertește în puterea de a stăpîni sensul.

N-aș vrea să se creadă de aici că modalitatea epică ar ajunge în impas, sau nu ar mai fi posibilă. Îmbogățirile „gramaticale“ aduse de Pintilie, Drăgan sau Blaier nu contrazic „povestirea“, dimpotrivă — sînt povestiri, mai complexe sau mai ramificate, pentru că asemenea cuceriri se raportează la djegeza, adică la relațiile dintre fapte, la „sintaxa“ cinematografică. Spunea Apollinaire : pentru a imita mersul, omul a inventat roata, care nu seamănă de loc cu piciorul. Cu alte cuvinte, să nu ne întoarcem la accepțiunile înguste, de mult depășite, ale „realismului“.

Eugen PATRICHE

TEATRAL

DUPĂ 100 DE ANI

Teatrul Național ne-a prilejuit săptămîna trecută evenimentul unui centenar care, în contextul actualelor dezbateri despre teatru și dramaturgie, vine să propună o idee, pînă acum cel puțin dată uitării : viabilitatea operei dramatice. Dacă autorii noștri dramatici de astăzi comit adesea texte pentru spectacole de teatru, generațiile vechi aveau parcă fără voia lor cultul operei dramatice. Este cazul poemului „Răzvan și Vidra“, prima mare operă dramatică românească. Textul aproape integral al piesei ne-a confirmat faptul că sîntem în fața unei capodopere universale, pe care însă timpul neprielnic n-a multiplicat-o în conștiința tuturor popoarelor. Mulți au încercat să demonstreze cum că „Răzvan și Vidra“ este un accident fericit în creația lui Hașdeu. Eroarea pornea de la faptul că o a două piesă, de aceeași valoare, Hașdeu n-a mai scris. Pe un asemenea suport interpretarea

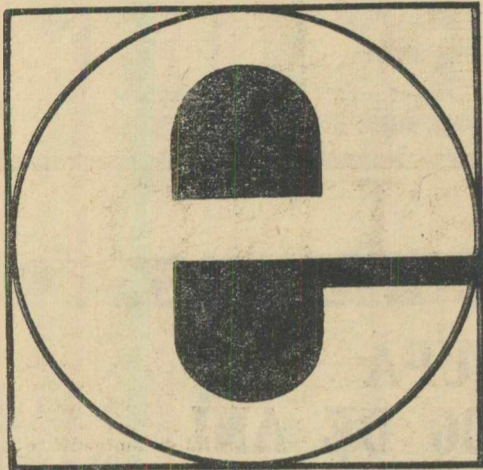
era trist superficială. Ne gîndim la Iorga, altă mare figură a culturii noastre. În conștiința noastră omul de știință este atît de mare încît opera dramatică a lui Iorga într-adevăr ni se oferă ca un moment de destindere, accidental. Hașdeu este însă în primul rînd scriitor. El chiar și în întreprinderile lui istorice și lingvistice pornește cu entuziasmul creatorului de artă (vezi proporțiile imense ale dicționarului).

Astfel interpretat, Hașdeu, autorul dramatic, este cu „Răzvan și Vidra“ creatorul nu numai al marelui teatru de evocare istorică de la noi, dar, alături de Alecsandri, ctitorul teatrului românesc. Față de veșnicul tînăr și fericit Alecsandri, Hașdeu e și mai modern și, parcă, mai dăruit cu harul dramei istorice. Într-o construcție oricum de tip romantic, Hașdeu ne învață și astăzi secretul operei nemuritoare, tainele perenității.

Pînă acum (ba chiar și în caietul-program maestrul Sică Alexandrescu face la fel) s-au pus pe prim plan alte însușiri decît valoarea esențială a piesei : construcția admirabilă, economia mijloacelor, armonia mișcărilor, evoluția firească și convingătoare a eroilor. Noul pe care-l aduce Hașdeu în teatrul de tip romantic este înțelegerea deosebită a evoluției personajelor : nu fatalitatea dezlănțuită, ca apoi să pună punct conflictului, ci, dimpotrivă, acțiunea piesei este întîmplătoare (indiferent de adevărul istoric), constituind însuși faptul personajelor. Totul se iscă și se petrece în fața cititorilor ori spectatorilor. Contribuția lui Hașdeu este cu atît mai mare cu cît este adusă într-o dramă istorică. Numai o asemenea piesă, de mare valoare artistică, putea să poarte peste un veac mesajul fierbinte al unui mare patriot și umanist. Ideile generoase, credința că poporul nostru îi este menit un viitor strălucit ne sînt transmise limpede, la temperatura cea mai înaltă a dragostei de țară și neam.

Evenimentul acestui centenar, din păcate, s-a rezumat la acest spectacol, pus în scenă de Sică Alexandrescu cu o distribuție valoroasă. Evenimentul ocupînd spațiul comentariului, nu ne rămîne decît să felicităm colectivul de interpreți și realizatori pentru fericitul prilej de a vedea și auzi „Răzvan și Vidra“ așa cum a scris-o Hașdeu și a înțeles-o, la începutul secolului nostru, Gusti.

Constantin DUICA

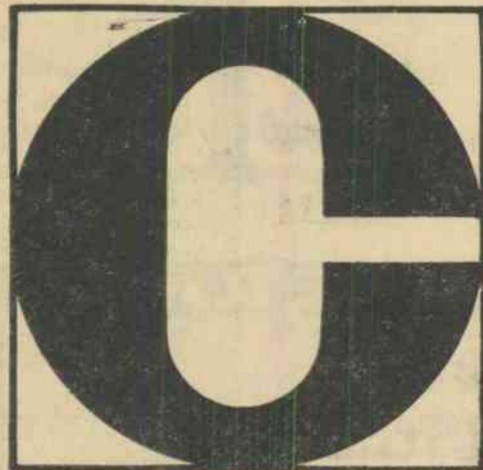

din rămășițele unui cadavru o ființă artificială, sintetică, un monstru — simbol al crimei și urii, autor al unui șir nesfârșit de calamități, culminând cu distrugerea propriului său „părinte”. Povestea a fost preluată și continuată de cinematograf: în 1931 James Whale ecranizează romanul, iar în 1935 realizează „Logodnica lui Frankenstein” Erle C. Kenton. Paul Paviot și alții vor relua motivul, instaurând o confuzie nu mai puțin celebră: numele savantului Frankenstein e atribuit greșit monstruoasei sale creații.

Recent, unul din teatrele „of Broadway” — Living Theatre — a montat în Franța, la Cassis, un spectacol „Frankenstein” în care crearea monstrului e luată drept pretext pentru o dezbateră asupra violenței și crimei în societatea burgheză contemporană.

(În fotografie — Boris Carloff, interpretul consacrat al monstrului).

P. E.

ȘAPTE ÎNTREBĂRI DESPRE GIOCONDA

1. Știți cum a devenit celebrul tablou al lui Da Vinci proprietate franceză? a. Pradă de război; b. Cadou al Lucreției Borgia; c. Cumpărat de Francisc I.

2. De ce a furat Perugia tabloul, în 1911? a. Pentru a ridiculiza justiția franceză care-l condamnase de două ori; b. Pentru a-l vinde unui anticar bogat; c. Pentru a reda Italiei o capodoperă națională.

3. Bănuț că a organizat furtul, un poet a fost arestat și deținut 10 zile. E vorba de: a. Jarry; b. Cocteau; c. Apollinaire.

4. Care scriitor celebru s-a lăsat închis în Luvru pentru a petrece o noapte întreagă singur cu idolul său? a. Musset; b. T. Gauthier; c. Rimbaud.

5. Care e definiția juridică a Giocondei, așa cum a fost dată în 1957 de organele justiției franceze? a. Operă de artă; b. Obiect de utilitate publică; c. Mobilă.

6. Căror specialiști le aparțin următoarele explicații ale surisului Giocondei? a. Ea era surdă; b. E un rictus caracteristic al astmului; c. E o satisfacție placidă a femeii ce așteaptă un copil; d. Era drogată.

7. Și o întrebare pentru telespectatori: Cum a reușit proaspătul erou al serialelor de simbrătă seara, BARONUL, să înfășoare Gioconda, făcând-o sul?

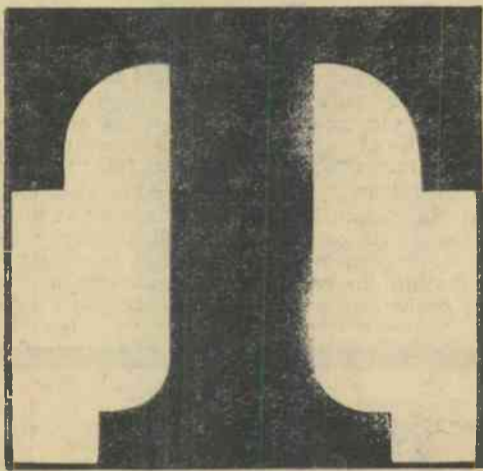
Răspunsuri: 1 — c; 2 — c; 3 — c; 4 — a; 5 — b; 6: a — dr. G. Innen, b — H. Nierenberg; c — K. D. Keel; d — Dr. Riquelme. 7 — În nici un fel. Gioconda e pictată pe lemn de plop.

„COPILUL” UNUI PARIU CELEBRU

În 1816, aflați la „odihnă” pe malul lacului Geneva, Shelley, soția sa Mary, Byron și doctorul Polidori au încheiat un pariu

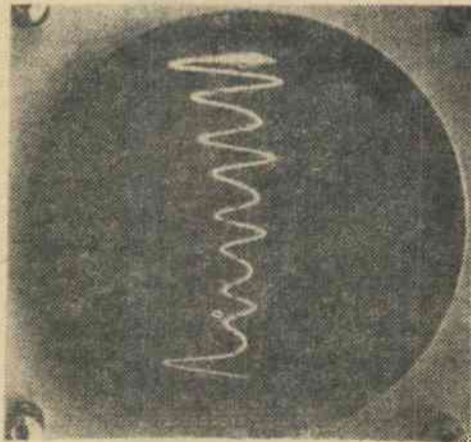

neobișnuit care urma să desemneze pe cel mai capabil să scrie o teribilă povestire de groază. Astfel s-a născut „Frankenstein” sau „Prometeul modern”, romanul lui Mary Shelley, a căruia celebritate și posteritate sînt remarcabile. E povestea tînărului savant Frankenstein, care creează

SYNFOR — VORBIREA SINTETICĂ

Pe lângă interesul legat de studiile de fiziologia limbajului, problemele de cibernetică și de informatică au adus în ultimii ani în centrul atenției cercetătorilor analiza și experimentările sistemelor de re-

producere artificială a vorbirii. Folosind cuceririle electronicii moderne s-au realizat sintetizatori analogici printre care trebuie citați cei ai lui Stevens și Kasovski (S.U.A.), Fant (Suedia) și, mai recent, Rosen (S.U.A.). În aceste dispozitive lungimea totală a canalului vocal este divizată în 35 de segmente cilindrice, fiecare constituind un sistem analogic putînd, în ansamblu, să reproducă vorbirea. În laboratorul de electroacustică al Academiei de științe a Poloniei cercetările în acest domeniu urmăresc crearea modelului experimental de sintetizator SYNFOR care, comandat de un ansamblu de semnale electrice programate în mod special, va putea produce toate sunetele limbii poloneze, vocale și consoane, atît izolate cît și ca elemente fonetice și lingvistice, putînd să se însumeze într-un limbaj continuu. Sintetizatorul va constitui în viitor receptorul unui sistem experimental complet de emisie-recepție numit VOCODEZ. Pînă în prezent, prin folosirea unui număr redus de semnale, s-a și reușit reproducerea de silabe diftong. În fotografie: pe ecranul oscilografului se pot urmări oscilațiile vocalei artificiale „a”.

DIVANUL LUI MUIR ES KISIM

● Un om deștept doarme în două ore cît un prost toată noaptea.

● Cine se scoală de dimineață nu ajunge departe dacă se culcă la chindie.

— Bună ziua, domnule profesor.
— În cît sintem azi, tinere?

● Mă plîmbam prin pădure cînd deodată m-a apucat risul...

● Cine sapă groapa altuia... departe ajunge.

— Căfelul dumneavoastră e peștriș?
— Nu, domnule, e căfelușă.

— Alo, Am — fi — teatru?

— Ați fi dumneavoastră, dar aici e „Lu-ceafărul”!

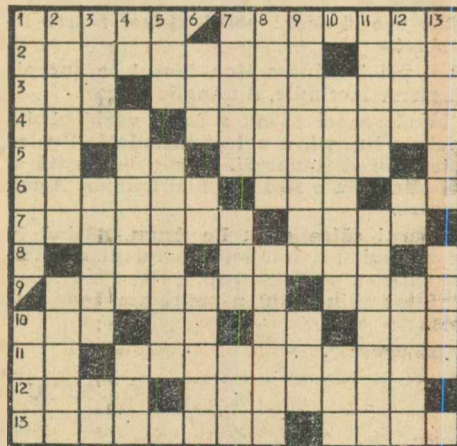
Cuvinte încrucișate

CU PRETENȚII!

ORIZONTAL: 1. COSOR — CIUPERCĂ 2. TĂVĂLUG — Literă arabă 3. CHEMARE — ȘOPÎRLE 4. Pretendenți la fericire — Nu cumpără castraveți. 5. Literă chirilică — În flanc pe stînga — VERIGI 6. PENE — Personaj legendar — Vas fără pretenții. 7. GURALIVI — Animale tibetane. 8. PISICĂ — COLACI 9. Brînză de Brăila — Din Iliria. 10. Lac fără pretenții — Și-n căruță, și-n teleguță — Nota diapazonului — Dans spaniol. 11. Careu rebușist — PAPAGAL 12. CUTIE — MAȘINĂRIE 13. BUTOAI — PIATRĂ.

VERTICAL: 1. PĂCĂLICI... — ȘI PĂCĂLELI (sing.) 2. TOCILĂ — Se iau de coarne 3. ARCAȘ — „Cu pretenții” — Finale de dans. 4. Lateral de dulap — N-are pretenții... — Victorie șahistă. 5. Armă fără pretenții — CİRLIG 6. Măsoară energia — UNSOARE — IEPURE 7. STÎLPI — Institutul de științe economice — Naș. 8. Munteni — LOPĂTELE. 9. CUSĂTURI — Localitate în Somalia. 10. SPĂLĂCIRI — Prefix 11. Grecești — BEȘICA 12. Nume — Animale — SCLAVI 13. MATROZ — CARAVANA

Gavril GLODEANU

1 AUGUST 1966

Sînt la Urbino, în centrul Italiei, acolo unde Apeninii, obosiți parcă de propria lor măreție, coboară în pante calme, aproape triste, spre albastrul Adriaticii, despărțind vechi Umbria de legendele Toscaniei. Continui încă să asociez orașul cu numele a trei oameni iluștri: Rafael Sanzio (marele pictor s-a născut aici, în 1483), ducele Federico de Montefeltro, stăpîn al acestor ținuturi, și Baldassare Castiglione, virtuos al cuvîntului, autorul acelei singure cărți (Il Cortegiano) care, prin conținutul ei etic și politic, s-a vrut replică la Il Principe.

Urbino a înflorit în vremea aceea, adică în plină Renaștere, și cele trei nume l-au ilustrat cu dăruire, fiecare în felul său.

Toate acestea le știu însă din studenție. Sînt ani puțini de atunci și unul dintre gesturile profesorului meu de istoria artei m-a urmărit pînă ieri, eu o claritate agresivă. Era un arc de cerc deschis în afară, de mina stîngă, pe suprafața cenușie a catedrei din amfiteatrul Odobescu, însoțit de câteva cîntece care, pe atunci, mi se păreau golite de sensul lor adevărat și umplute cu mult basm, mult imposibil și multă depărtare: „...cînd veți fi la Roma, mai jos de Colosseum, cum mergeți pe Via dei Fori Imperiali, în dreapta dați de Colonna Traiana...”

Cu o noapte în urmă, am rățâcit ceasuri în șir, fără nici o țintă, pe Fori Imperiali, apăsînd pe umeri aproape material de marmura care suie, neclintită de atîtea veacuri, pe verticala Columnei. Inundat de o lumină galben-ireală, întregul Forum trăia aievea, la miez de noapte, și auzeam, din ce în ce mai stîns, glasul profesorului meu. Îl ștergea parcă discul alb, ca de cretă, al lunii care bătea prin arcurile Colosseului, peste cărămida ce a fost martoră la moartea a mii de gladiatori și fiare sălbatice.

Azi dimineață am coborît din tren, la Ancona, și am străbătut la fel de fără țintă Strada Panoramica, către port, cu corăbii legănate pe suflet. De aici, într-o altă dimineață, a pornit pe apele Adriaticii împăratul roman născut în Spania, lîngă Sevilla, să cucerească Dacia.

Portul construit pe atunci în întregime din banii împăratului mai păstrează urmele acelor vremi, iar icsuștia lui Apollodor din Damasc vibrează în cele patru colane care susțin, pe capituluri înflorite vegetale, arhitectura arcului ridicat de anconezii, în 115, în memoria traiană.

Știu că acasă, în tăcerea platurilor de la Buftea, se toarnă Dacia. În liniștea din zori a

Dintr-un caiet care a rămas deschis, în fiecare noapte pe o altă masă de lucru, în tot timpul călătoriei mele prin Italia, am ales mai jos câteva din însemnările făcute la Urbino. Am fost oaspetele universității de aici și zilele petrecute cu studenții săi nu au devenit încă amintiri. Mi se pare, și azi, că mai sînt încă student la Urbino.

Nu am retranscris materia acestor note zilnice într-un reportaj, așa cum se obișnuiește, pentru că, în numele acuratității, as fi dat în lături, sînt sigur, o parte din emoția de atunci. O voi face probabil într-o carte, dar numai în momentul în care eu însuși voi fi reușit să mă detașez suficient de un calendar trecut.

țărnișurilor de la Ancona, mi s-a părut că aripile păsărilor de mare desenau în aer strigătul de plecare al soldaților lui Traian, spre firul Dunării, către Drubeta. Un strigăt pe care mi l-am închipuit cu atîta insistență, încît am avut senzația că îl aud și care mi-a însoțit mai departe, spre Pesaro, pînă la Fossombrone, cînd, ridicînd paleta, impieगत din gara de aici m-a obligat să știu că foarte curînd voi ajunge la Urbino.

Orașul a fost umplut literalmente de pelerini lungi...

Trenul a oprit brusc, în peisajul acesta calm, ca o altă realitate și, de pe peronul gării, nu am zărit nici un acoperiș. Urbino, micul orașel pe care continui să-l asociez cu cele trei nume iluștre, se află însă la numai cîteva sute de metri, sus, pe cele două coline (Urbisina), îmbrățișat de șosele serpuite. Gara se află jos de tot, pe firul văii, sirena unei locomotive ajunge pînă aici, pe Colle dei Cappuccini, în ferestrele unui splendid cămin stu-

STUDENT LA URBINO

dentesc, vecin cu străvechiul schit unde Giovanni Pascoli a scris L'Aquilone (Zmeul). Alea de pînă, ca niște săgeți, pe care trec studenții a fost străbătută cîndva de pașii poetului.

8 AUGUST 1966

Un ghid (Italia et Sicilie, de A. J. du Pais), editat la Paris în 1879, notează la pagina 137, în dreptul orașului Urbino, cifra de 8 000 de locuitori. L. V. Bertarelli (L'Italie en un volume, 1927) numără numai 5 231 de urbinați, iar Bonechi (Italia, 1965) notează cifra de 20 003.

Curba aceasta brusc descendentă și după aceea în creștere rapidă nu mi-o pot explica. Mai ales că Bonechi nu adună la ea și studenții urbinați peste 7 000, mulți dintre ei veniți din localități cu nume din Divina Comedie (Gradara, Ravenna, Rimini) și chiar din îndepărtata Sicilie. Universitatea din Urbino (clădirea ei a fost prima casă a Montefeltrilor), la sola

străine, farmaciști și slujitori ai legilor. Tot aici funcționează un Institut de Belle Arte, renumit prin tradiția sa, iar pentru pictorii italieni o expoziție personală în orașul de naștere al lui Rafael este semn de mare prețuire. De dimineață pînă seara, acum, în plin august, toate sălile par o uzină: epoca de examene... Biblioteca rămîne deschisă pînă tîrziu, cînd cei care n-au reușit să parcurgă paginile unei cărți pleacă s-o termine acasă.

Din fișierul de la intrare mi-am notat 22 de titluri din opera lui Nicolae Iorga, un Liviu Rebreanu, cărți de lingvistică editate la București în ultimii ani.

11 AUGUST 1966

De aseară orașul a început să vuiască. Descinzînd parcă din plină Renaștere și chiar de mai de mult, studenții urbinați s-au îmbrăcat în lungi pelerine, poartă tricoururi și diademe, coroane și pălării imense, sînt deghizați în eroi de legende — nu lipsește nici Romeo și Julieta, nici crudul Iago —, în nababi și curteni, în cavaleri și suave domnițe. Cu chitare, cîntînd „în volgare” și în latina clasică, au umplut literalmente orașul, iar un manifest uriaș, lipit pretutindeni, glăsuiește clar, articol cu articol, că miine — adică azi — orașul se află în miinile lor. E marea lor sărbătoare, cea a înmatriculării FERIA MATRICULARUM și, totodată, sărbătoarea cursului de vară, la care au venit studenți din peste 20 de țări. Verific încă o dată că buna dispoziție a latinului e fără margini și, mai ales, molipsitoare. Tocmai din Japonia, un tînar student căruia, pentru a-l putea striga mai ușor, spaniolii din Sevilla i-au găsit un apod plastic — Manolito Fuggiama — se simte exact ca Giuseppe Cirillo, student la Farmacie, de loc din Torino, vecinul meu de cameră, care, imitînd o joia, tot spaniolă, uită că e bărbat și dansează cu miinile sus, așa cum trebuie să danseze numai femeile. Proprietarii de baruri au oferit cafele pe gratis și nîei o mașină nu a intrat în oraș fără să dea „vamă” unui colectiv de studenți. Seara, totul a explodat într-o petrecere încărcată cu alegorii la Ragno D'oro, sus, pe una din colinele orașului, unde urbinații au așezat bronzul nemuritorului Rafael.

În mijlocul studenților, toți profesorii lor împreună cu rectorul, cunoscutul critic italian, profesorul Carlo Bo, un om admirabil care a făcut, în aplauzele de cascadă ale tuturor, un tur de onoare cu Miss Goliardia 1966.

E noapte tîrziu, petrecerea continuă încă, străzile primesc în lumina puțină pelerine lungi și-mi pare că abia acum, într-o astfel de ambianță, orașul trăiește cu adevărat, ca în vremurile de acum patru secole...

29 AUGUST 1966

Miine studenții de la Urbino își termină examenele; tot miine studenții străini, veniți aici la cursurile de vară, vor pleca acasă. Și unii și alții au ținut să petreacă ultima seară împreună, iar senzația generală încercată de toți este regretul

despărțirii. E ciudat cît de repede s-au legat zeci de prietenii; toți umblă cu cărți de vizită, schimbă adrese și Colle dei Cappuccini a devenit un ring în aer liber.

Au cîntat toți, fiecare cum a putut, iar la sfîrșit — recunosc aici o lacrimă... —, un cerc de brațe m-a aruncat la mijloc, în acordurile internaționalei noastre Perințe, care au picurat, minute fără număr, printre verdele pinilor.

Miine un tren mă va duce spre Roma, la numele orașului Urbino se vor asocia noi nume și gestul profesorului meu de istoria artei din amfiteatrul Odobescu va fi însoțit de cele ale profesorilor mei de aici (Carlo Bo, Giovanni Bogliolo, Piacesi, Bonifazi, Paioni), care, într-un timp scurt, mi-au apropiat mai mult sufletul de cultura și oamenii acestor pămînturi din care simt că răsar...

Darie NOVACEANU

La Universitatea din Stanford — California, vicepreședintele S.U.A., Hubert Humphrey, a încercat, în fața unui public de cîteva sute de studenți, să „explice” politica nord-americană în Vietnam. În loc de aplauze, au-

„Rușine!”

ditorul a întîmpinat însă „argumentele” în sprijinul agresiunii S.U.A. prin strigătele: „Rușine!” și „Încetați războiul!”. Întrerupt de mai multe ori în timpul cuvîntării și, în cele din urmă, redus la tăcere, vicepreședintele a părăsit în grabă universitatea, reușind să ajungă la automobilul său doar prin protecția unui dublu cordon de polițiști.

Adunarea organizată la 20 februarie se înscrie de altfel într-o serie de acțiuni protestatare ale studenților și profesorilor americani, care, în repetate rînduri, și-au dovedit opoziția față de politica guvernului nord-american. Un răsmet deosebit a avut recent prima conferință studențească națională cu privire la Vietnam, organizată la Universitatea Cornell. Marea majoritate a participanților au adoptat o rezoluție în care consideră S.U.A. ca responsabile pentru agresiune și cer încetarea bombardamentelor împotriva R. D. Vietnam și retragerea trupelor din Vietnamul de sud. În cursul unei intervenții în cadrul comisiei de externe a Senatului, profesorul de istorie Henry Commager s-a pronunțat în același sens, referindu-se la creșterea opoziției din rîndurile tineretului universitar, ale intelectualității și opiniei publice progresiste americane față de acțiunile războinice ale S.U.A. pe pămîntul vietnamez.

HEBDOMADAR

● Între 20 și 25 noiembrie va avea loc la Viena conferința miniștrilor învățămîntului din țările europene, pe tema „Accesul în învățămîntul superior”, conferință organizată sub auspiciile UNESCO.

● Referindu-se recent la acțiunile de protest ale studenților spanioli, revista „Newsweek” informează despre ciocnirile dintre studenții Universității din Madrid și polițiști, care au durat mai bine de patru ore și în urma cărora 50 de studenți au fost răniți, iar 30 arestați. Motivul demonstrațiilor l-a constituit protestul împotriva arestărilor efectuate săptămînilor trecute, cînd autoritățile au hotărît suspendarea cursurilor atît la Madrid cît și la Barcelona.

● În luna aprilie, la Nancy, va avea loc ediția din anul 1967 a Festivalului artistic al U.N.E.F.

● După cum a precizat postul de radio Kinshasa, Consiliul de administrație al Universității „Lovanium” a hotărît închiderea universității și reinscrierea individuală a tuturor studenților pentru a curma greva organizată de asociația generală a studenților. Studenții au instalat pichete de grevă.

● Peste 1 500 de studenți au luat parte la demonstrația organizată în fața bazei aeriene americane din apropiere de Tokio. Poliția a încercat să împiedice demonstrația, producîndu-se incidente violente.

Bonjour, mărtisor, mersi de felicitări!

Datu și fundașii săi au cedat numai o singură dată atacurilor dezlănțuite ale furioșilor olteni. Tradiționala invincibilitate a dinamoviștilor bucureșteni în fața craiovenilor a rămas, așadar, să fie întreruptă... data viitoare.

Luat cu treburile, furat de fotbal și ocupat eu însumi de a dăruii soției mărtisorul cu inima săgetată și colegelor trifoilul cu patru foi — uitasem că ziua de început a anotimpului exuberanței și dărniciei este, de fapt, aceeași în care a văzut pentru prima dată lumina tiparului „Cronica microbistului”. Mi-a reamintit însă poștașul, care miercuri dimineață și-a descărcat pe masa la care lucrez tolba cu mărtisoare. Se înțelege că nu pot reproduce, în spațiul tipografic restrâns ce-mi este rezervat, nici măcar rezumatele scurte ale felicitărilor adresate rubricii noastre cu prilejul împlinirii unui an de viață. Imi pot permite, totuși, să inserez mai jos numele adrișanților: Federația de fotbal și, separat, cei nouă sau zece sau unsprezece antrenori federali ai săi; Federația de baschet și Federația de hochei; echipa de fotbal „Progresul”, arbitrii Ion Dobrin și Cornel Nițescu; „rupătorii” de la Ploiești-Brașov și hutiganii de pe linia Iași-Galați; maestrul Dinu și baschetbalista Haralambie; cronicarul „Informației Bucureștiului”, antrenorii Mladin, Miu și Voica...

Încerc însă regretul că nu ne-au sărbătorit aniversarea favorității noastre — fotbalistii de la Craiova, Cluj, Timișoara și Iași. Mărtisorul lor îl așteptam întruchipat în goluri și puncte. A fost însă cam sărac: două puncte (din opt posibile) și două goluri (din multe posibile). În prima etapă a returului doar oltenii s-au mișcat mai bine. I-am văzut. Nu mi-au plăcut întrutotul. Ei au împinat din partea dinamoviștilor bucureșteni o rezistență neașteptată și, oricum, neanunțată de rezultatele submediocre realizate de aceștia în pregătiri. Probabil că prezența la meci a antrenorului Ilie Oană — așa cum prevedea el însuși duminică dimineața în acceleratul de Craiova — a îndrăjit și mai mult pe oaspeți, majoritatea dintre ei

dorind să fie selecționați pentru întâlnirea cu Franța. Echipa Dinamo a reușit în repriza primă să impună ea ritmul, să controleze ea jocul — ceea ce a cam derutat pe gazde. După pauză însă numai experiența îndelungată și arbitrajul prea îngăduitor au ajutat-o să reziste.

Arbitrul grec mi s-a părut, bineînțeles, onest, dar mult prea fricos. Mi-a făcut chiar impresia că a intrat pe teren cu gândul să nu supere pe nimeni cu decizii drastice și a ieșit mulțumit că scorul a fost egal și că nu au avut loc incidente grave. Așa cum a arbitrat el, lăsând apărările să folosească toate mijloacele pentru a stăvili atacurile, greu se putea marca. Semnificativ în acest sens este faptul că ambele goluri au fost înscrise în primele 20 de minute, când jucătorii nu sesizaseră maniera de arbitraj. După ce s-au lămurit ei că „se poate da tare” și-au dat drumul; în zadar încercuș înaintașii să se apropie de poarta adversă că erau luați cu fulgi cu tot. Și-așa, fără ca oaspetele grec să fluiere două lovituri de 11 m. în careul craiovean și nici alte două în careul dinamovist, partida s-a încheiat just cu 1-1. După jocul în general valoros de duminică, le-aș dori oltenilor mai multă siguranță în apărare (indeosebi pe părțile laterale), mai multă forță de pătrundere pe mijlocul careului advers și, evident, succes total pe teren propriu.

Ce ne facem însă cu ceilalți? Timișoreni și ieșeni continuă să joace frumuseț, dar au călcat cu stingul în semestrul II al anului fotbalistic. Iar clujenii demonstrează (pentru a cita oară?) că în zadar ai valori dacă n-ai antrenor ca lumea. Locurile 12, 13 și 14 sînt de-a dreptul rușinoase și impun măsuri radicale. Se aude, tovarăși antrenori, jucători și președinți de cluburi?

G. MITROI

CRONICĂ MICROBISTULUI

În vacanța de iarnă, după o pregătire centralizată (de numai 10 zile) și câteva discuții contradictorii privind modul în care se va face premierea pe echipe (regulamentul prezentat de comisia de organizare a fost supus unor severe critici și, în cele din urmă, neacceptat), s-a desfășurat pe pirțile de la Predeal Campionatul republican studentesc de schi. Au asistat și numeroși reprezentanți ai Ministerului Învățămîntului, U.C.F.S., U.A.S.R. etc.

La probele de fond feminin, din 8 concurențe, trei au fost premiate; la fond 10 kilometri băieți, participanții au atins „impresionantă” cifră de 10; slalom special femei: 400 m lungime, 40 de porți, 19 înscrise, 4 abandonuri, o descalificare și trei premii; slalom special bărbați: 53 concurenți, trei reprezentări, trei descalificări, șase abandonuri — tot 3 premii; aproximativ cu aceiași concurenți s-au desfășurat și probele la slalom uriaș. Cîte ceva despre valoarea unor rezultate: la slalomul special, de pildă, s-a cîștigat cu 76,3' în două manșe (Gisela Mozes) și s-a pierdut cu 186,3' (A. Dobre); alte 7 înscrise depășind în două manșe 100 de secunde! În proba masculină, Geza Tomori a primit medalia de campion pentru 76,1 secunde, dar jumătate din concurenți au terminat proba cu un timp variind între 101 și 156 secunde.

Practic, lupta pentru titluri s-a dat între Brașov și București. O curiozitate: mai mulți invitați (studenți schiori necuprinși în cluburi, ei concurînd din proprie inițiativă) și-au înscris numele printre cîștigătorii... Altă curiozitate: o parte dintre favorite au plecat steagul și au cedat medalia de aur. O ultimă curiozitate: la acest campionat s-a putut obține medalie chiar dacă ai avut ghinionul să cazi într-o manșă...

Pentru a putea oferi și alte concluzii sau comentarii, am solicitat părerea unor antrenori prezenți în acele zile la concursurile universitare...

Lector ALEXANDRU FORTU, director al secției Educație fizică și sport pentru învățămîntul universitar din Ministerul Învățămîntului: — Valoarea concursului? Mult mai bună ca în alți ani. În special în probele alpine feminine unde, în urma rezultatelor, cel puțin 6 concurențe pot aspira la locuri fruntașe în campionatul

republican. La băieți, 15—20 participanți au dovedit posibilitatea de dezvoltare.

— Cum vă explicați faptul că autentice talente nu figurează printre membrii cluburilor studentești?

— Lungu de la Timișoara, Manea de la București și alții? Cînd vin la facultate din școli, ei nu se mai încadrează în misiunea noastră sportivă și nu-

După universitarele de schi:

Factorii în drept sînt invitați să reflecteze...

cunoaștem. Pentru catrede este greu, din atîtea mii de studenți, să depisteze pe cei cu o cîștigătoare sportivă dacă aceștia nu vor să-și mai continue activitatea...

— Faptul că au luat startul în concursul republican studentesc nu atestă dorința lor de a fi alături de sportivii studenți?

— Acest unic gest nu ne poate conduce la o asemenea concluzie.

— Poate tocmai în vederea depistării studenților cu inclinații sportive erau utile fazele preliminare ale acestui campionat...

— Nu găsesc necesare aceste faze preliminare. Din cel puțin două motive: primul, organizarea concursurilor preliminare la nivel de centru universitar costă mult, iar fondurile ministerului trebuie judicios distribuite și în special pentru ridicarea talentelor autentice. Al doilea, practic doar trei centre universitare au secții veritabile de schi și în aceste centre sînt cunoscuți oamenii care ne interesează; restul au posibilitatea să participe, ca și în acest an, ca invitați...

— După cum afirmă specialiștii, campionatul de schi pe faze e necesar chiar în cazul că omitem din preocupări schiul practicat de masa de studenți: pentru verificarea periodică a pregătirii schiorilor performeri găsiți că este suficient cantonamentul centralizat din vacanța de iarnă?

— Ca durată, întradevăr,

este insuficientă această pregătire. Probabil că vom mai studia această problemă...

Asist. univ. CONSTANTIN HAZAPARU, București: — Am participat la ultimele ediții ale campionatului republican studentesc și o consider pe aceasta ca cea mai reușită, datorită numărului mare de participanți la probele alpine (fondul a fost o bagatelă!). Dar rezultatele nu

au darul să ne încînte. În schiul feminin am sesizat doar cîteva nume: Gisela Mozes, Mariana Andreescu; în schiul masculin Geza Tomori, Nicolae Stinghie, Manea Ștefan, Ion Juncu... Restul au fost turiști... Unele medalii au fost obținute din întâmplare; dacă privim timpul de coborîre închidem repede ochii (150 de secunde în două manșe!).

— Nu avem suficiente elemente de talent sau sistemul de pregătire este defectuos?

— Elemente de valoare există. Unele nu sînt prinse, din neglijență, în cluburi studentești, iar cele cuprinse nu beneficiază de cel mai bun regim de pregătire. Din pricina aceasta nivelul performanțelor este scăzut. După opinia mea, trebuie ca în viitor să se păstreze secții de schi doar în cîteva centre: Brașov, București, Cluj, Tg. Mureș, I.C.F.; adică în acele orașe unde avem și condiții de practicare a schiului și oameni. Să se introducă mai multe competiții fiindcă numai competiția dă valoare. Se pot organiza, cu sprijinul Ministerului Învățămîntului, „Cupa Politehnicii Brașov”, „Cupa Universității Clujene”, „Icefiada”... Și, evident, campionatul republican, pornind de la faza de masă. Ministerul să se orienteze în continuare în organizarea acestor tabere centralizate, dar să existe o uniformitate în procesul de instruire, nu fiecare centru să facă ce-l tale capul. O

problemă neglijată este pregătirea sportivilor în afara sezonului de schi; o consfătuire serioasă cu toți antrenorii pe această temă, consfătuire care să se soldeze cu o concepție unică de antrenament ar fi cît se poate de binevenită.

Schiul studentesc trebuie să aibă un program al lui de pregătire, sistematic, antrenorii lui. Și o bază de masă! La ora

valoare între centre. Doar 2—3 schiori pot face față acum unor rezultate onorabile pe plan național; pe plan internațional nu putem discuta. Dispunem însă de nebanuite forțe, de multe elemente talentate, pe care dacă nu le vom introduce într-un regim de lucru continuu și îndelungat le vom pierde. Și eu optez pentru mai multe concursuri pe an. În afară de campionatul universitar, pe faze, pe care îl văd ca o competiție de sine stătătoare! Nu mă rallez părerilor care consideră că o activitate sporadică e suficientă și nici aceluia care se mulțumesc că s-a luat startul la o competiție și cîteva au ajuns cu bine la sosire.

Comentarii suplimentare sînt de prisos. Concursul republican studentesc de schi a scos la iveală hibe evidente în acest sector de activitate, rezultatele sale ilustrînd direct și de necontestat modul defectuos în care ne-am pregătit.

Direcția Ministerului Învățămîntului — preocupată mai mult de scripte — contrazice părerile specialiștilor, aruncînd apă de trandafir peste o realitate mai puțin roză... Nu putem fi de acord cu părerile pe care le lansează, în special cu cele referitoare la activitatea de viitor.

Avem nevoie de o bază de masă a schiului studentesc de performanță, de secții puternice, în care acești schiori remarcați să se poată dezvolta. Trebuie reorganizat în întregime sistemul de lucru. Antrenorii au demonstrat că știu ce au de făcut; urmează doar să se acorde sprijinul.

Dana VLAD

COLEGIUL DE REDACȚIE

Redactor-șef: NICULAE STOIAN

Prof. univ. JEAN LIVESCU — adjunct al ministrului învățămîntului; acad. prof. GHEORGHE MIHOC; acad. prof. N. PETRULIAN; acad. prof. N. TEODORSCU; conf. univ. CORNEL PACOSTE; EMIL GHITULESCU; NICOLETA TOIA — studentă; PETRE POSTOLACHE; GHEORGHE MITROI — secretar general de redacție; FRED MAHLER